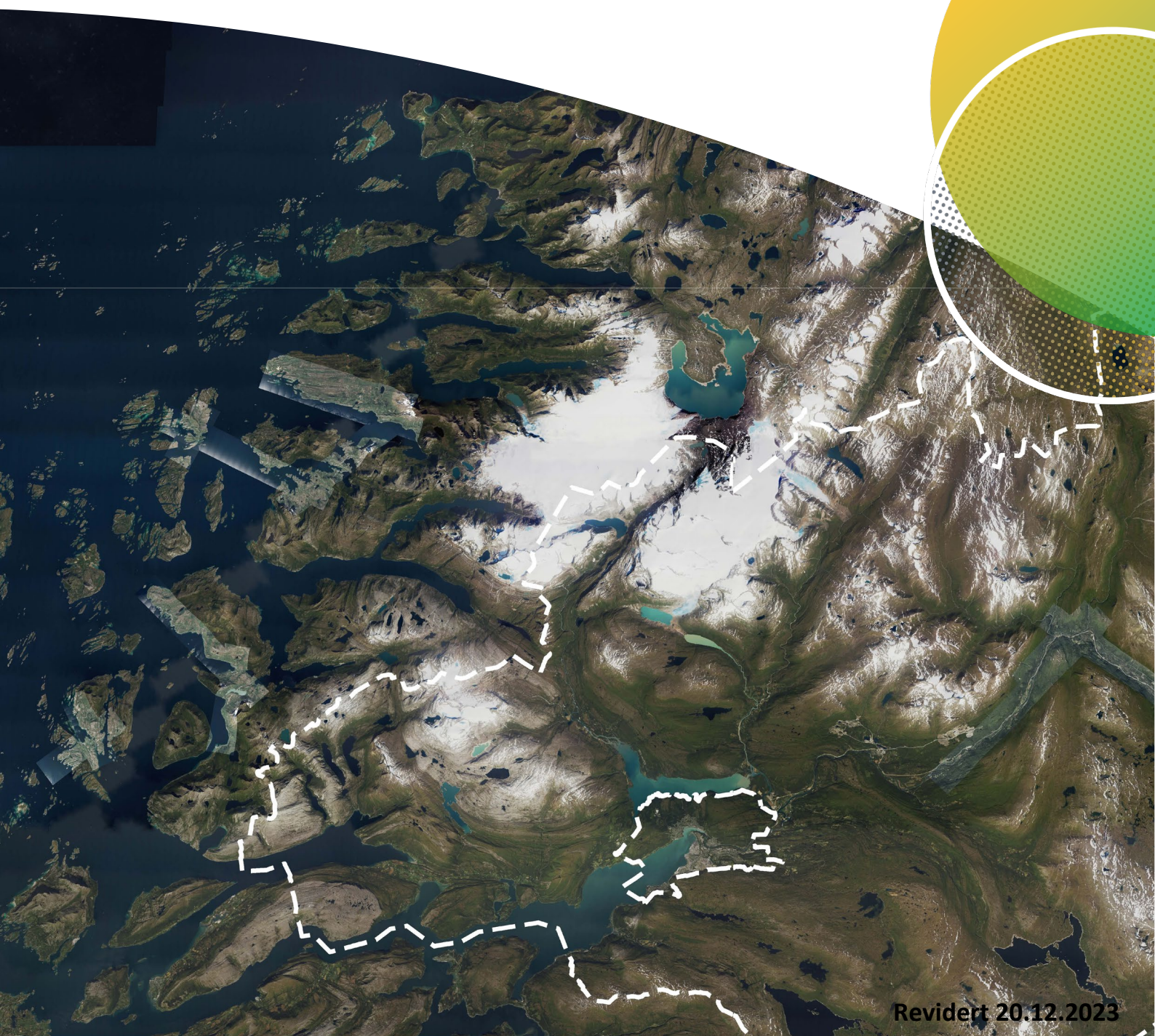

Kommuneplanens arealdel 2023-2033

Planbeskrivelse

Vedtatt av Rana kommunestyre 19.06.2024

Forord

Dette dokumentet er planbeskrivelsen som følger kommuneplan for Rana. Planbeskrivelsen er opprinnelig fra kommuneplanen vedtatt i 2016, men det er supplert med endringene som er gjort under revisjonen i 2023. Dokumentet inneholder derfor både informasjon og vurderinger gjort for kommuneplanen i 2016 og for revisjonen av kommuneplanen i 2023.

Arealplanen for Rana 2023-2033 består av følgende dokumenter:

- Plankart – datert 16.03.2023 – revidert 05.12.2023
- Planbestemmelser og retningslinjer – revidert 07.05.2024
- Planbeskrivelsen (dette dokumentet) – revidert 20.12.2023
- Konsekvensutredninger:
  - Konsekvensutredning, med enkel ROS-vurdering – revidert 20.12.2023
  - Delutredning: Ny storflyplass i Rana. Konsekvensutredning for reindrift – datert 15.05.2008
  - Ny flyplass ved Mo i Rana – oppdatert vurdering av konsekvenser for reindriftsnæringen – datert 04.09.2022
  - Innspill fra Plura Valley – datert 07.11.2023
  - Tiltaksanalyse for Jordru i Plurdalen – datert 18.01.2023
  - Tiltaksanalyse for Vakkerlandet i Grønfjelldalen – datert 08.03.2023
  - Notat - Områdestabilitet Plura Valley – datert 08.03.2023
  - Skredfarevurdering Plura Valley – datert 11.09.2023
  - Flomvurdering Plura Valley – datert 11.09.2023

Det har vært en politisk arbeidsgruppe som har vært med å drøfte arbeidet med rulleringen av kommuneplanen som ble vedtatt i 2016. Gruppen har bestått av:

Allan Johansen (Frp)
Hilde Birgitte Rønningsen (Sv)
Johan Petter Røssvoll (Sp)
Geir Waage (Ap)
Gustav Nyborg (H)

Representanter fra andre avdelinger i kommunen har også bidratt med innspill. Ved den begrensede rulleringen i 2023 ble det gitt så klare føringer for rulleringen gjennom kommunestyrevedtak at det ikke ble funnet behov for politisk arbeidsgruppe.

Geir Waage
Ordfører

Robert Pettersen
Rådmann

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	5
1.1 Hva er en kommuneplan?	5
1.2 Begrenset rullering av kommuneplanens arealdel i 2023 og 2024.....	6
1.2.1 Formålet med rulleringen	6
1.2.2 Endring av kommunedelplan for Mo og omegn (vedtatt 2014)	6
1.2.3 Planprosessen og innsigelse fra Statsforvalteren i Nordland	6
2. Bakgrunn og rammer	8
2.1 Nasjonale og regionale føringer	8
2.2 Lokale føringer	9
3. Aktuelle problemstillinger	13
4. Arealplankartet – formål og hensyn	16
4.1 Bebyggelse og anlegg	16
4.1.1 Bolig- og fritidsbebyggelse	16
4.1.2 Fritids- og turistformål	17
4.1.3 Råstoffutvinning	24
4.1.4 Forretninger	27
4.1.5 Andre større anlegg.....	27
4.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	27
4.2.1 Vei.....	28
4.2.2 Bane.....	28
4.2.3 Lufthavn.....	28
4.2.4 Gang- og sykkelveier	28
4.2.5 Snøscooter- kjøring	29
4.2.6 Kollektivtransport.....	29
4.3 Grønnstruktur	29
4.4 Forsvaret.....	32
4.5 Landbruk-, natur- og friluftsområder samt reindrift (LNFR)	32
4.5.1 Spredt bolig, fritids og næringsbebyggelse m. v (naust).....	33
4.6 Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone	36
4.6.1 Ferdsel, farleder, fiske, natur- og friluftsområder	37
4.6.2 Akvakultur	37
4.6.3 Drikkevann.....	38
5. Hensynsoner	39
5.1 Sikrings-, støy- og faresoner etter PBL § 11-8 a)	39
5.2 Sone med særlige hensyn etter PBL § 11-8 c).....	44

5.3	Sone for båndlegging § 11-8 d).....	46
5.4	Sone hvor gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde.....	47

1. Innledning

1.1 Hva er en kommuneplan?

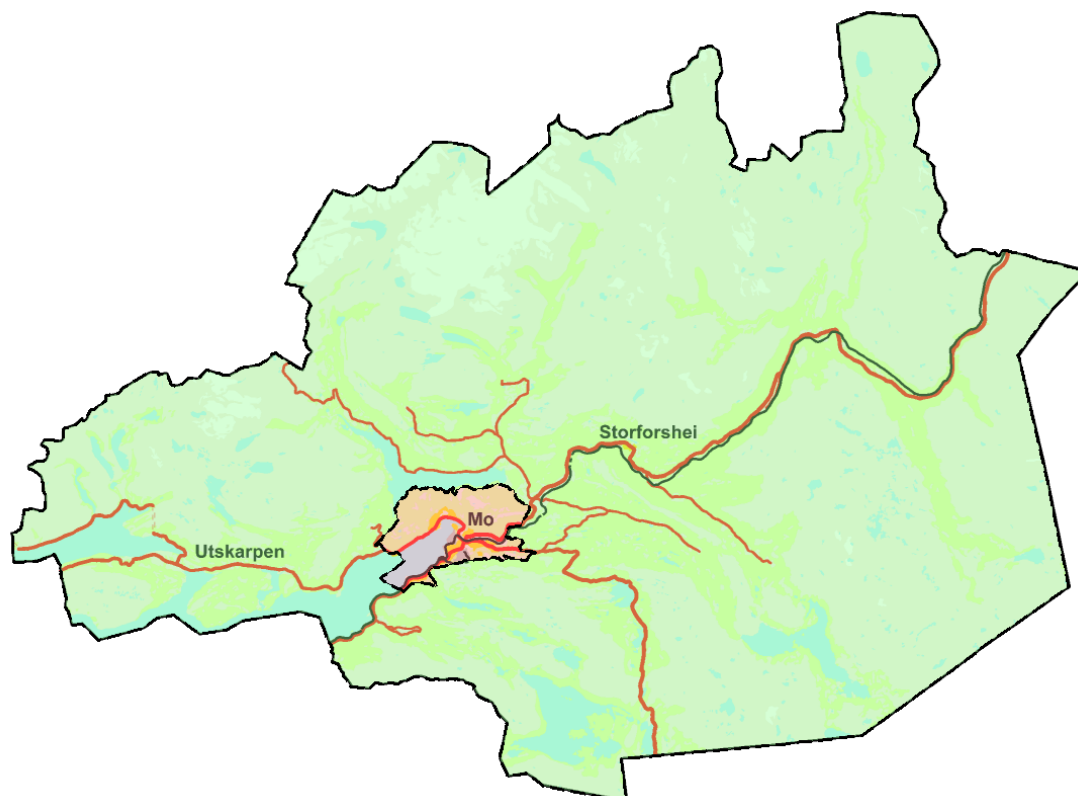
Kommuneplanen er styrende for alle arealer i kommunen og utviklingen av disse. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel, som til sammen er et grunnlag for all kommunal planlegging.

Kommuneplanens samfunnsdel skal si noe om utfordringer for den langsiktige samfunnsutviklingen i kommunen. Samfunnsdelen skal også belyse kommunens mål, strategier og prioriteringer for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens arealdel skal si noe om sammenhengen mellom arealbruken i kommunen og framtidig samfunnsutvikling. Arealdelen setter rammer for hvordan arealene i kommunene skal brukes, og hvilke nye tiltak og ny arealbruk som skal tillates. Kommuneplanens arealdel sees i et 10 års-perspektiv, altså fram mot 2033.

Kommuneplanens arealdel består av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse. Plankartet skal vise arealbruken ved hjelp av arealformålsområder og hensynssoner. Planbestemmelsene skal utdype og klargjøre vilkårene for bruk og vern av arealene. Planbeskrivelsen skal beskrive formålet med planen, hovedinnhold og virkninger.

I Rana kommune er kommuneplanens arealdel oppdelt i to deler:

- Kommuneplan for Rana (denne planen)
Denne planen vises i bildet ovenfor med grønn farge.

- Kommunedelplan for Mo og omegn

Dette er en overordnet plan for arealbruken innenfor et begrenset område. Planområdet omfatter Mo i Rana og omegn og vises på bildet ovenfor med lyserød farge. Denne kommunedelplanen ble vedtatt i 2014.

Gjeldende arealdel av kommuneplan ble vedtatt i 2016 og er Ranas fjerde generasjon av kommuneplanens arealdel. Da denne planen ble rullert, var det blant annet med hensikt for å oppdatere planen i henhold til nye nasjonale og regionale føringer for blant annet klima og energi, miljøhensyn, helse og barn og unge. I tillegg ble ny plan- og bygningslov vedtatt i 2008 med nye arealbrukskategorier, nye krav og forutsetninger for plandelen av loven.

1.2 Begrenset rullering av kommuneplanens arealdel i 2023 og 2024

(revidert 26.06.2024)

1.2.1 Formålet med rulleringen

Denne rulleringen av kommuneplanens arealdel er begrenset til temaet reindrift. I møte 13.12.2022 vedtok kommunestyret at soner med tilhørende bestemmelser for reindrift skal innarbeides i kommuneplanens arealdel som en begrenset rullering.

I denne rulleringen har vi lagt inn reindriftssoner, endret planbestemmelsene til å imøtekomme krav fra Ildgruben reinbeitedistrikt og lagt til rette for arealendring av to nye områder. Det er lagt til et nytt boligområde med plankrav ved Vakkerlandet i Grønfjelldalen, og ett område ved Jordbru i Plurdalen er endret for å legge til rette for dykkersenter. I tillegg har vi ryddet opp i feil, mangler og uoverensstemmelser i plandokumentene.

1.2.2 Endring av kommunedelplan for Mo og omegn (vedtatt 2014)

Som en del av denne begrensede rulleringen ble et areal på ca. 40,1 km² fra kommunedelplan for Mo og omegn innlemmet i denne kommuneplanen. Bakgrunnen for denne utvidelsen er at de vedtatte reindriftssonene i sin helhet skulle innarbeides i kommuneplanens arealdel. Disse sonene lå delvis innenfor kommunedelplan for Mo og omegn, og derfor ble en del av kommunedelplanen tatt inn i ny avgrensning til kommuneplanens arealdel. Denne delen av kommunedelplan for Mo og omegn ble opphevet for å unngå at to kommuneplaner skal overlape og gjelde for samme område.

1.2.3 Planprosessen og innsigelse fra Statsforvalteren i Nordland

Planprogrammet for rulleringen av kommuneplanen ble sendt på høring 27.01.2023 med frist til å komme med innspill innen 10. mars 2023. Vi fikk inn 41 innspill til planprogrammet og planarbeidet. Planprogrammet ble fastsatt av MPR-utvalget 16. mars 2023.

Planforslaget ble også vedtatt lagt ut på høring og offentlig ettersyn i miljø-, plan og ressursutvalgets møte 16. mars 2023. Planforslaget ble sendt på høring til berørte parter og lagt ut til offentlig ettersyn fram til 28. april. Vi fikk inn 26 merknader til planforslaget, inkludert en innsigelse på fem punkter fra Statsforvalteren i Nordland. Disse punktene i innsigelsen handler om:

1. mangelfull risiko- og sårbarhetsanalyse for nye utbyggingsområder i Grønfjelldalen (Vakkerlandet) og dykkersenteret Plura ved Jordbru

2. at det gis en generell bestemmelse om plassering av bolig- og fritidsbebyggelse innenfor LNFR-områdene og en bestemmelse som åpner opp for at mindre tiltak på eksisterende, lovlig oppsatte bygg eller anlegg kan tillates
3. bestemmelse knyttet til tilrettelegging for friluftsliv og rekreasjon i LNFR-områder som sier at tilrettelegging for friluftssinteresser skal skje på en slik måte at rein ikke forstyrres
4. bestemmelsen som angir byggegrense mot sjø og vassdrag for eldre reguleringsplaner der det ikke er fastsatt byggegrense i reguleringsplanen
5. endringene i arealformål knyttet til dykkersenter Plura, både fritids- og turistformålene og LNFR-spredd

Seksjon for kart og arealplan justerte plandokumentene som ble lagt fram til sluttbehandling slik at punkt 3, 4 og første del av punkt 2 i innsigelsen ble trukket like etter sluttbehandlingen og vedtaket i kommunestyret 21. juni 2023.

I etterkant av dette vedtaket, har seksjon for kart og arealplan på nytt justert og supplert plandokumentene til kommuneplanens arealdel slik at punkt 1 og 5 i innsigelsen ble trukket i april 2024. De justerte dokumentene ble sluttbehandlet på nytt av kommunestyret i møte 19.06.2024, der de ble vedtatt.

Dermed gjenstår det innsigelse på ett punkt; siste del av punkt 2. De øvrige delene av planen ble vedtatt med rettslig bindende virkning.

2. Bakgrunn og rammer

2.1 Nasjonale og regionale føringer

Stortinget gir gjennom stortingsmeldinger og lover føringer for kommunenes arealforvaltning. Departement og direktorater følger opp med forskrifter, retningslinjer, veiledere og rundskriv. Forvaltning av LNFR-områder har de senere år fått mer oppmerksomhet på nasjonalt og regionalt nivå. Uberørt natur ses på som en ressurs, og det stilles krav til kommunenes håndtering og forvaltning av slike områder. Kommunene pålegges nå bl.a. kartlegging av biologisk mangfold, fortløpende registrering av inngrepsfrie naturområder og melding av antall dispensasjoner gitt i 100-metersbeltet.

Nasjonale føringer:

- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, 26.09.14
  - Norske miljømål, Miljøverndepartementet 2011
  - Regjeringens handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet
  - Handlingsplan for barn og unges miljø og helse
  - Stortingsmelding 39 Friluftsliv
  - Den europeiske landskapskonvensjonen og nasjonale føringer for forvaltning av fjellområdene
  - Nasjonal transportplan 2014- 2023
  - Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009
  - Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
  - Formålsparagrafen i plan- og bygningsloven § 1-1 og viktige oppgaver og hensyn i § 3-1
  - Samfunnssikkerhet i arealplanleggingen, 2011
  - FNs bærekraftsmål
- (listen er ikke uttømmende)

Regionale føringer:

- Fylkesplan for Nordland 2013- 2025
- Regional planstrategi for Nordland 2012- 2016
- Regional plan for små vannkraftverk i Nordland, februar 2012
- Fylkesdelplan for vindkraft 2009-2021
- Folkehelseplan for Nordland 2013-2016
- Regional plan for vannforvaltning – Nordland og Jan Mayen vannregion 2022 – 2027

(listen er ikke uttømmende)

2.2 Lokale føringer

Kommuneplanens samfunnsdel

I kommuneplanens samfunnsdel vedtar kommunen mål og veivalg som har betydning for arealplanleggingen. Kommuneplanens arealdel skal være en oppfølging av disse målene. Arealdelen skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og ramme inn betingelsene for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene.

I denne kommuneplanen ligger to samfunnsdeler til grunn for planen. Dette er fordi kommuneplanen arealdel ble vedtatt i 2016, da samfunnsdelen fra 2007 gjaldt. Den begrensede rulleringen tar utgangspunkt i gjeldende samfunnsdel fra 2017.

Kommuneplanens samfunnsdel vedtatt 2007

Fire overordnede mål er nedfelt i den strategiske kommuneplanen fra 2007:

- 1) Bærekraftig forvaltning av naturområdene og tilhørende ressurser
  - Bevare inngrepsfrie naturområder og større naturområder med få inngrep. Dette gjelder spesielt de villmarkspregede områdene som ligger mer enn 5 km fra teknisk inngrep
  - Holde områder over skoggrensa og naturområder med spesielle verdier inngrepsfrie
  - Ta vare på verna vassdrag
  - Definere kommunens markagrense
- 2) Sikre tilstrekkelige og gode arealer for fysisk aktivitet, friluftsliv og naturopplevelser
  - sikre de lokale «bymarkområdene» og sjøarealene, og gjøre disse tilgjengelige for allmennhetens bruk
  - opprettholde tilgjengeligheten til fjorden og styrke kontakten med fjorden
  - holde enkelte av kommunens friluftsområder støyfrie og fri for påvirkning av motorisert ferdsel
- 3) Sikre arealer til samfunnsutvikling
  - Sikre og tilrettelegge arealer til formål som skaper vekst og utvikling
  - Videreutvikle bosetting og næringsutvikling i distriktene
  - Lokalisere nye tiltak med stor grad av teknisk inngrep i områder der landskapet er preget av inngrep fra før og naturverdien allerede redusert
- 4) Sikre produktive jordbruksareal

Mer om de langsiktige målene i kommuneplanens samfunnsdel vedtatt 2007:

1. Bærekraftig forvaltning

Villmarksområder og inngrepsfrie områder sone 1 og 2 (INON 1 og 2).

Planen fokuserer på inngrepsfrie områder i planen ut fra et ønske om å forvalte disse områdene på en bærekraftig måte. Reduksjon av omfanget av inngrepsfrie naturområder og spesielt de villmarkspregede områdene bør unngås.

Villmarkspregede områder	>5 km fra tekniske inngrep
Inngrepsfrie områder sone 1	3-5 km fra tekniske inngrep
Inngrepsfrie områder sone 2	1-3 km fra tekniske inngrep

Definisjonen av tekniske inngrep er veier, kraftlinjer, massetak, småkraftverk i vassdrag m.v. Vassdrag som har redusert vassføring etter kraftutbygging blir også definert som påvirket av tekniske inngrep. Det samme gjelder regulerte vann.

2. Fysisk aktivitet, friluftsliv og naturopplevelser

Områder over skoggrensa. Landskapsestetikk.

Uberørte/ verdifulle/ vakre/ særegne landskap har en stor egenverdi, både visuelt og med tanke på ulike opplevelseskvaliteter. Inngrep i uberørte landskap må vurderes ut i fra nær-/ fjernvirkning, evt. silhuettvirkning og evt. punktering av landskapet Dette gjelder særlig i landskapet over skoggrensa, samt ved naturlige strandlinjer ved sjø/ vann/ vassdrag hvor inngrep vil kunne prege store områder. Hytter bør ikke plasseres i slike områder eller andre steder hvor de får en dominerende virkning i landskapet.

Belte langs sjø, vann og vassdrag.

Områder langs sjø, vann og vassdrag er viktige for blant annet biologisk mangfold, ferdsel, og landskapsbilde. Det er i planen gitt bestemmelser og retningslinjer for å opprettholde mest mulig av det naturlige vegetasjonsbelte i nærheten av vann og vassdrag.

Terrenginngrep i form av vei.

Veier preger landskapet, medfører økt motorisert ferdsel, og kan være konfliktylt i forhold til biologisk mangfold. Veibygging i utmark er ikke ønskelig bortsett fra landbruksveier som er nødvendig for en moderne og lønnsom forvaltning av ressursene innenfor primærnæringen. Søknad om slike tiltak behandles av kommunen etter gjeldende regelverk. Veier forutsettes bygget kun i nødvendig omfang, på en skånsom måte og i tråd med gitte tillatelser.

3. Samfunnsutvikling

All vekst og utvikling må ha en langsiktig tanke om bevaring av naturmangfold, dyrkingsjord, rent vann, naturområder for rekreasjon, viktige kulturminner og kulturmiljøer og verdier som skal overføres til kommende generasjoner. Den langsiktige arealforvaltningen må legge til rette for vekst og utvikling uten for store negative følger. Denne planen fokuserer på balansert

utvikling. I eksisterende tettsteder som Utskarpen, Røssvoll og Grønfjelldalen er ønsket utvikling å konsentrere bebyggelsen for både boliger og næringsvirksomhet.

Planen er et redskap for å legge til rette for byggefelt, næringsareal, skole, eldrecentre, veier, gang- og sykkelstier, friareal og rekreasjonsområder.

Også for hytte- og fritidsbygging gjelder prinsippet om fortetting ettersom dette vil legge mindre press på uberørt natur. Imidlertid legger planen opp til noe ny spredt bolig- og fritidsbebyggelse. Dette skjer for å stimulere til vekst i bygdene og/ eller for å sikre bosetting på landsbygda.

Folkehelse har fått tydeligere fokus enn tidligere arealplaner. Den offentlige tilretteleggingen skal sikre friareal og rekreasjonsområder både til lands og til vanns. En konsentrasjon av offentlige og private tilbud i et bygdesentrum vil gi kortere avstander, minske transportbehov, og brøytebehov og bidra til lavere klimautslipp. I et sentrum vil det være mulig å nå servicetjenester i rimelig gangavstand. Planen har som mål å legge til rette for utvidelser av gang- og sykkelveinettet, økt trafiksikkerhet, for trivsel, aktivitetsfremming og gode sosiale miljø.

Samferdselssektoren er under sterk fornyelse. Dette gjelder både vei, jernbane og flytrafikk. Fornyelser på disse områdene er nødvendig for å skape vekst. Prosjektene har lange tidsperspektiv i og med at det er anlegg som vil vare i årtier framover. Både ny E6, fornying og modernisering av jernbanen og ikke minst ny flyplass, er områder der det foregår planlegging. For den nye flyplassen er lokaliseringen og de arealmessige avveiningene avsluttet. Kommunedelplanen for flyplass på Hauan ble innarbeidet i kommuneplanens arealdel ved rulleringen i 2016.

4. Sikre produktive jordbruksarealer

Matjorda er en begrenset ressurs i Norge. Bare 3 % av arealene våre er dyrka jord. Regjeringen forventer derfor en strengere praksis i kommunene når det gjelder jordvern og reduksjon i omdisponeringen av dyrket og dyrkbar jord.

Vern om den produktive jorda er en viktig del av Regjeringens miljøpolitikk. Jordvern handler om å sikre grunnlag for matproduksjon i et langsiktig perspektiv. I en verden med kraftig befolkningsvekst vil matforsyning og matsikkerhet by på store utfordringer framover. Våre etterkommere skal også kunne dyrke egen mat på egen jord.

Jordsmonnet er, sammen med ren luft og rent vann, det viktigste grunnlaget for biologisk produksjon og artsmangfold. Landbruksarealene er også grunnlag for landskapsverdier, biologisk mangfold, kulturminner, rekreasjon, friluftsliv og opplevelser. Variert landskap har verdi for reiseliv og turisme og er ofte en viktig del av folks hverdagslandskap, identitet og trivsel.

Disse verdiene er mange steder truet av omfattende omdisponering og høyt omfang av dispensasjoner fra planer, dvs. en bit-for-bit-nedbygging. Spredt utbygging gir og en uheldig fragmentering av landskapet og produksjonsområdene.

Kommuneplanens samfunnsdel vedtatt 2017

Kommuneplanens samfunnsdel prioriterer fire satsningsområder og strategier for å bidra til ønsket utvikling og møte kommunens utfordringer som samfunn og som organisasjon:

- Vekst og attraktivitet
- Grønn omstilling
- Livskvalitet og mestring
- Framtidsrettet infrastruktur

I kommuneplanen er det også valgt ut og prioritert syv av FNs bærekraftsmål:

- Mål nr. 3: God helse
- Mål nr. 4: God utdanning
- Mål nr. 9: Industri, innovasjon og infrastruktur
- Mål nr. 10: Mindre ulikhet
- Mål nr. 11: Bærekraftige byer og samfunn
- Mål nr. 13: Stoppe klimaendringer
- Mål nr. 17: Samarbeid for å nå målene

Ved siden av mål og veivalg som er beskrevet i strategidelen, er det flere planforutsetninger som er et viktig grunnlag for arbeidet med å utvikle og fastsette kommunens arealbruk. Dette gjelder både nasjonale og regionale føringer, samt andre tilgrensende planer som kommunen har vedtatt. Dette gjelder først og fremst

- Forvaltningsplan for Vannområde Ranfjorden; tiltaksprogram for å oppnå god vannkvalitet innen 2015 for kystvann, ferskvann og grunnvann
- Klima- og energiplan for Rana kommune
- Kommunestyrevedtak om folkehelsearbeidet
- Samfunnssikkerhet (flom, skred, støy m.m.)

Strategisk næringsplan 2014- 2030

Kommunestyret vedtok 10.12.13 Strategisk næringsplan 2014- 2030. Strategisk næringsplan er kommunens plan for tilrettelegging for næringsutvikling. Planen supplerer og spisser de næringsrelaterte kapitlene 11, 12 og 13 i "kommuneplan for Rana kommune 2006 - 2016, strategisk del" som ble vedtatt 2007. Strategisk næringsplan skal legges til grunn for kommunens arbeid med budsjett og økonomiplanen. Kommunens arbeid med arealplanlegging skal ta utgangspunkt i næringsplanen og vekstversjonen som er definert her.

Gjennom planen er det identifisert fem satsingsområder som ved ekstra oppmerksomhet vil kunne bidra til ønsket vekst. Satsningsområdene vil gå på tvers av bransjer og derfor være næringsnøytrale. Eksempelvis vil god markedsføring og omdømmebygging av byen, gagne hele spekteret av bransjer. De fem satsingsområdene er:

- infrastruktur og logistikknutepunkt
- markedsføring og omdømme
- kompetanse
- rekruttering
- et levende sentrum

Plan- og utredningsprogram, fastsatt mai 2011

I forbindelse med varsel om oppstart av rullering av kommuneplan for Rana i mai 2010, ble Plan- og utredningsprogrammet lagt ut til offentlig ettersyn.

Som en del av høringsprosessen, ble det holdt folkemøter med bygdelag og andre statlige og kommunale instanser. Det kom inn i overkant av 30 høringsinnspill.

Plan- og utredningsprogram ble fastsatt av kommunestyret i mai 2011.

Planprogram, fastsatt 16. mars 2023

I forbindelse med begrenset rullering av kommuneplanens arealdel for Rana i 2023, ble planprogrammet vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn.

Planprogrammet beskriver formålet med revisjonen og hvilke temaer, problemstillinger og utredninger som skal ligge til grunn for planarbeidet. Planprogrammet ble fastsatt av MPR-utvalget 16. mars 2023.

Planstrategi 2020 – 2023 for Rana kommune

I denne planstrategien ble det bestemt at kommuneplanens arealdel ikke skulle rulleres i løpet av denne planperioden, men på grunn av vedtak gjort av kommunestyret 13.12.2022 i sak 141/2022, skal rullering av kommuneplanens arealdel gjennomføres som en begrenset rullering som omhandler temaet reindrift.

3. Aktuelle problemstillinger

Avgrensning av planen	<p>Da kommuneplanen ble vedtatt i 2016, ble følgende delplaner innlemmet i kommuneplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunedelplan for Straumen og Utskarpen • Kommunedelplan for Polarsirkelen lufthavn • Kommunedelplan for Rauvatnet-Riksgrensen <p>Ved revisjonen i 2023 ble en del av kommunedelplan for Mo og omegn (vedtatt 2014) tatt inn i kommuneplanen. Kommunedelplan for Mo- og omegn er vist som et hvitt, åpent felt i kommuneplan for Rana.</p>
Revidert arealplan	<p>Arealplanen er i henhold til plan- og bygningsloven (pbl.) av 2008.</p> <p>Arealplankartet er digitalt og produsert i tråd med «Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister».</p>

Det skilles mellom nåværende og fremtidige arealer innenfor de ulike formålene. Merk at «» områder ikke nødvendigvis er utbygd, men de ligger allerede inne som byggeområder i gjeldende kommuneplan.

Hensynssoner

Hensynssoner brukes til å fremheve viktige forhold, hensyn og restriksjoner som må hensyntas i planlegging og saksbehandling. Hensynssoner skal vise viktige hensyn og interesser uavhengig av hvilket arealformål som gjelder i et område.

Det finnes seks ulike typer hensynssoner:

- sikrings-, støy- og faresoner
- sone med særlig krav til infrastruktur
- sone med særlig hensyn til landbruk, reindrift, friluftsliv, grønnstruktur, landskap, eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø
- sone for båndlegging i påvente av vedtak etter PBL eller andre lover
- sone med krav om felles planlegging for flere eiendommer
- sone hvor gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde

Hensynssoner har tilhørende bestemmelser, og disse kan være både juridisk bindende eller bare retningsgivende.

Grunnlagsdataene for de ulike hensynssonene er hentet fra flere nasjonale databaser, blant annet NVE atlas, Nordlandsatlas og Kilden (Nibio).

Krav til utarbeidelse av reguleringsplan

Nye byggeområder satt av i kommuneplanen, har som regel et krav til utarbeidelse av reguleringsplan (detaljreguleringsplan). Dette er vist med #1.

ROS-analyse

Ved å kartlegge risiko og sårbarhet, kan vi forebygge uønskede hendelser. Det er et mål å gjøre samfunnet mer robust og redusere omfang av skader. Klimaet har blitt mer utfordrende for oss, og prognosene sier at klimaendringene vil føre til mer ekstremvær med blant annet flom, skred og ekstrem kulde/ varme. ROS-analyser er derfor et viktig redskap i areal- og beredskapsplanlegging.

Andre eksempler på aktuelle hendelser det er aktuelt å kartlegge risikoen for, er snøskred, jord- eller leirras, skogbrann, olje- og kjemikalieforurensning, eksplosjoner, flom og andre naturkatastrofer. Kartlegging må vurdere sannsynlighet for at hendelsen inntreffer, hvor det kan skje og med hvilket omfang.

Vann- Forvaltning	<p>Forvaltningsplan for Vannområde Ranfjorden nevner et føre-var-prinsipp for all vannforvaltning. Alt forvaltningsarbeid må ha som mål å oppnå og sikre god vannkvalitet. Det er ikke rom for etablering av forurensende virksomhet, og det må særlig tas hensyn i belastede og følsomme områder. I 100-metersbeltet langs sjø og vassdrag skal det tas særlige hensyn til natur, kulturmiljø, friluftsliv, landskap og allmenne interesser. Konkrete utfordringer er knyttet til småkraft, fritidsbebyggelse, forurensing fra landbruk og spredt avrenning. Enkelte områder er markert som hensynssoner ut fra et vannforvaltningsperspektiv; viktige naturområder og beskytta områder (tidligere båndlagte områder). Til dette sistnevnte området er det tatt inn i kartmaterialet naturreservat sjø og brakkvann, verna vassdrag, vassdrag planlagt vernet, og områder utpekt til å ha spesiell verdi for rekreasjonsformål.</p>
Kulturminner	<p>Lov om kulturminner gjelder uavkortet i kommunen, jf. § 3 første ledd: <i>”Ingen må - uten at det er lovlig etter § 8 – sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminner eller fremkalle fare for at dette kan skje”.</i></p>
Reindrift	<p>I den begrensede rulleringen av planen vedtok kommunestyret 13.12.2023 at soner med tilhørende bestemmelser for reindrift skal innarbeides i kommuneplanens arealdel.</p> <p>Disse bestemmelsene for reindrift er tilknyttet et temakart for reindrift, hvor Ildgruben reinbeitedistrikt har definert tre soner med ulike krav. I tillegg finnes det generelle bestemmelser som gjelder for hele distriktet. Bestemmelsene for reindrift omfatter flere temaer, blant annet: spredt bygging av boliger og hytter innenfor LNFR-områdene og lysforurensning.</p> <p>Disse sonene er lagt inn i arealplankartet som hensynssoner for reindrift. Til disse har vi knyttet retningslinjer som er i tråd med saksbehandlingsreglene vedtatt av kommunestyret. Generelle bestemmelser er lagt til i kommuneplanen som bestemmelser som skal gjelde for alle arealformål eller som bestemmelser som skal gjelde for alle LNFR-områdene.</p>

4. Arealplankartet – formål og hensyn

4.1 Bebyggelse og anlegg

Arealformålet angir hvor bebyggelse og anlegg av ulik art kan tillates. Formålet er delt i underformålene boligbebyggelse, fritidsbebyggelse, forretning, offentlig/ privat tjenesteyting, fritids- og turistformål, råstoffutvinning, næringsbebyggelse, idrettsanlegg, andre typer anlegg/ anlegg for produksjon av elektrisk energi.

I tillegg omfatter planen noen eksisterende idrettsanlegg, nærmiljøanlegg, skytebaner, kirker, kirkegårder og campingplasser som ikke lå inne i gjeldende plan fra 2016. Det er underforstått at lokaliseringen av anleggene er akseptert og gjeldende, og arealformålet er oppdatert i tråd med den faktiske arealbruken.

4.1.1 Bolig- og fritidsbebyggelse

Status for boligområder Nye boligområder som er tatt inn i kommuneplanen ved revisjonen i 2023:

Vakkerlandet (Grønnfjelldalen)

Bakgrunnen for at vi har lagt inn et nytt boligområde er at det framtidige hytteområdet, Høystakkli, ble tatt ut av planen i tillegg til at LNFR2-området sør for Grønfjellåga ble innsnevret. Som erstatning for dette, har vi foreslått å legge inn et framtidig boligområde med plankrav ved Vakkerlandet i Grønfjelldalen.

Dette er i tråd med innspillet fra Grønfjelldal næringsforening. De ønsker å legge til rette for et økotun på Vakkerlandet i Kroglia med inntil 10 boliger. Boliger i dette området vil være betydelig mindre problematisk for reindrifta enn hytteområdet i Høystakkli.

Dette endringsforslaget er konsekvensutredet på overordnet nivå. Se vedlagt KU og tiltaksanalyser.

I tillegg finnes noen eksisterende områder for bolig- og fritidsbebyggelse som ikke er utbygd.

Status for hytteområdene

Områder for fritidsbebyggelse som endres:

- Kallvatnet (østre og vestre del)

Ubebygde område avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanen krympes og erstattes av formålet LNFR1.

I planen for østre del av Kallvatnet ble flere hyttetomter, som ikke var fradelt og ikke bebygde når kommuneplanen ble vedtatt, tatt ut av gjeldende reguleringsplan. Dette gjaldt

tomtene 31, 42 og 50.

- Umbukta
Ubebygde område avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanen krympes og erstattes av formålet LNFR1.
- Jordbrua
Ubebygde område avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanen krympes og erstattes av formålet LNFR1.
Hyttetomter som ikke er fradelte og ikke er bebygde når kommuneplanen vedtas, skal tas ut av gjeldende reguleringsplan. Dette gjelder tomt 2, 3, og 4.
- Lalia
Ubebygde område avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanen krympes og erstattes av formålet LNFR1.
Hyttetomter som ikke er fradelte og ikke er bebygde når kommuneplanen vedtas, skal tas ut av gjeldende reguleringsplan. Dette gjelder tomt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 22, 23 og 24.
- Høystakkli
Området regulert til framtidig fritidsbebyggelse med plankrav ble tatt ut av kommuneplanens arealdel.

Spredt bolig - og fritidsbebyggelse

Antallet tillatte spredt bolig- og fritidsbebyggelse i gjeldende plan er gjennomgått. Noen steder er antallet «brukt opp» og for noen steder er dette tallet oppjustert.

Grunnen til dette er at antall og plassering var basert på konkrete innspill i forrige runde, og nå da dette er utbygd, anses det ikke som hensiktsmessig å legge til rette for mer spredt bygging her.

Områder hvor spredt bolig- og fritidsbebyggelse kan tillates ligger innenfor arealformålet LNFR2.

Ved rulleringen av kommuneplanens arealdel i 2023 la vi inn seks eksisterende hytteområder som LNFR2. Innenfor disse områdene åpnes det ikke for ny bebyggelse.

4.1.2 Fritids- og turistformål

Turistsenter ved Svartisen

Det aktuelle området for turistsenter, kalt "Kneisen", ligger inne i et verneplanforslag fra 2007 fra Fylkesmannen om utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Utvidelsesplanene er nå satt på vent i påvente av en forvaltningsplan for hele Saltfjellet/ Svartisen.

Rana formannskap behandlet verneplanforslaget i 2009 der en går mot at utvidelsen omfatter Austerdalsvatnet. Statsforvalteren i Nordland

(tidligere Fylkesmann) opplyser at det viktigste grunnlaget for vern, er den spesielle geologien, istids- og avsetningsmiljøet etter siste istid i vestenden og kvartærgeologiske forhold som gir den høye verneverdien.

Et område ved Austerdalsvatnet og området sørøst for vannet ble i rulleringen i 2017 foreslått i omdefinert fra LNF-1 og lagt ut som byggeområde, fritids- og turistformål. Det stilles her krav til reguleringsplan og konsekvensutredninger.

I oppstartmelding for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark september 2012, er det redegjort for noe tvil rundt selve Austerdalsvatnet, men at Statsforvalteren mener selve vannet ikke bør innlemmes. Ved vedtak av utvidelse av nasjonalparken i 2020 ble ikke Austerdalsvatnet innlemmet.

Fritidsbebyggelse og turistanlegg i Røvassdalen (ved Reingardsåga kraftverk) legges inn i planen. Det vil trolig være et marked for utleiehytter i dette området, med tanke på jakt- og fisketurisme.

Dykkesenter og
saunapark - Plura

Dette området er endret ved revisjonen av planen i 2023. Bakgrunnen for endringen, er et innspill fra Plura Valley.

Hensikten med endringen

Enkelte hyttetomter i reguleringsplanen ved Jordbru i Plurdalen er problematiske for reindrifta og det ble derfor framsatt et krav av Ildgruben reinbeitedistrikt om at disse ubebygde hyttetomtene skal tas ut. Som en slags «erstatning» for dette, har vi foreslått å endre arealbruken ved Jordbrua til noe som er mindre problematisk for reindrifta og mer tilpasset områdets egenart og ressursgrunnlag.

Plura Valley ønsker å legge til rette for drift av dykkersenter med tilhørende funksjoner og overnattingsplasser ved Jordbru i Plurdalen. For å få til dette, tenker de å ta i bruk flere eksisterende bygg på gårdstunet. I tillegg ønsker de å sette opp et begrenset antall nye bygg.

Dagens situasjon av området ved Jordbru i Plurdalen

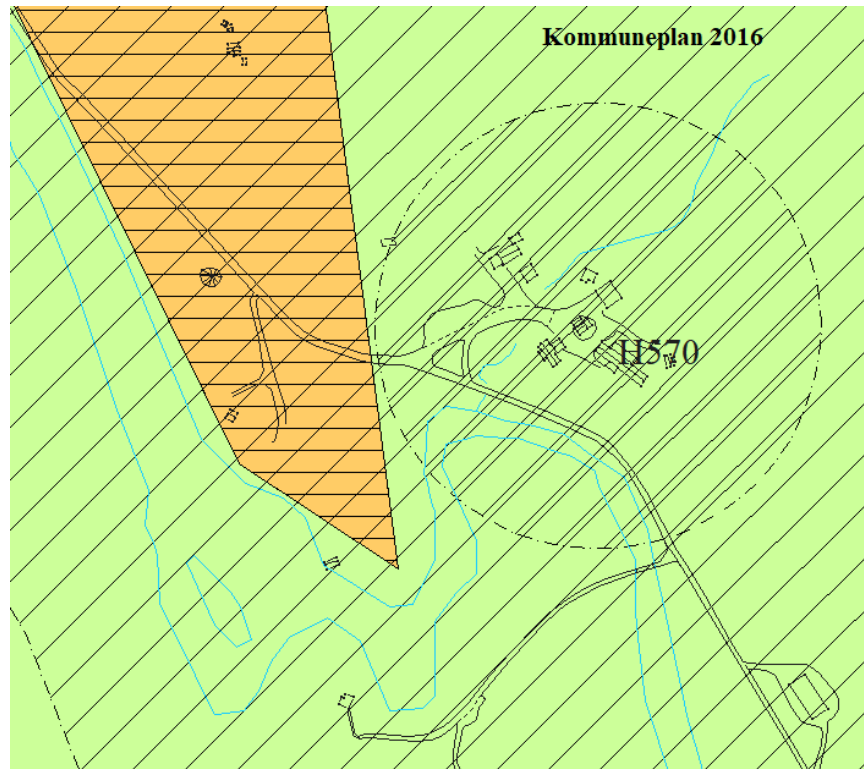
I dag består området av et gårdstun med hovedhus fra 1800-tallet, kårbolig, driftsbygning, stabbur, vedskjul, flere utengsla, garasje, scooter garasje og en fritidsbolig.

Fram til 2006 var det sauehold på gården. Det har i lang tid vært reiselivsnæring på gården. Det ble drevet med fisketurisme og hytteutleie før Kallvatnet ble oppdemmet.

I dag drives det et dykkersenter ut fra tre sammenslåtte brakkerigger som ligger like ved hovedparkeringen og kårboligen.

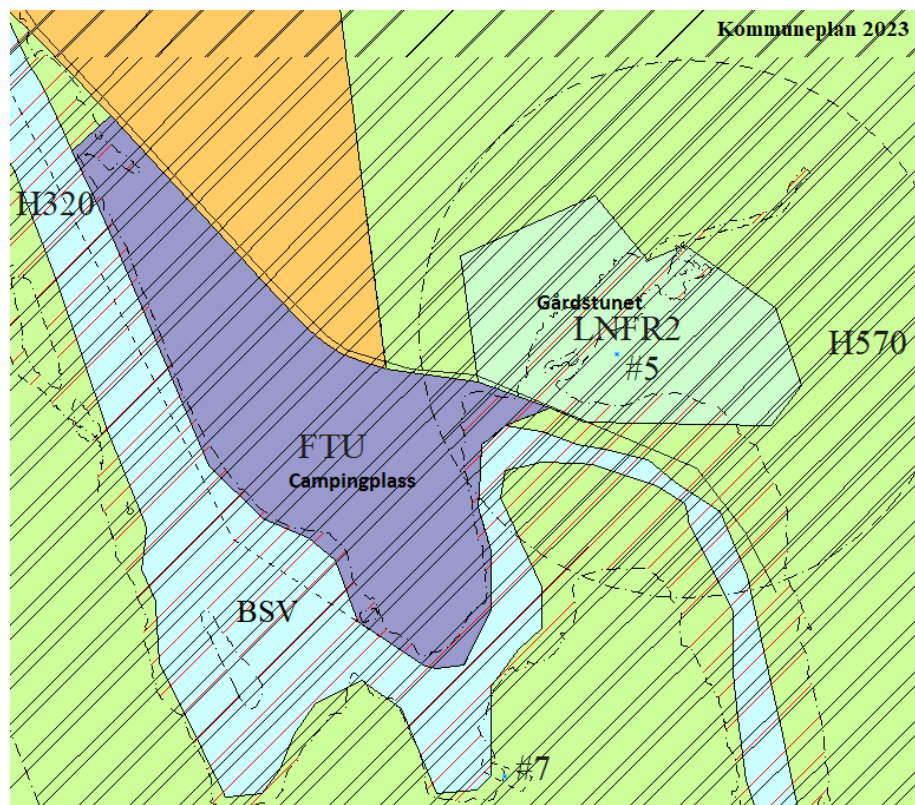
Ved elva, vest for gårdstunet, ligger det i dag en regulert campingplass med mulighet for inntil 25 campingvogner (fastplasser) med tilhørende spikertelt og servicebygg.

Området utenom hyttefeltet og den regulerte campingplassen er i dag regulert til LNFR1 i kommuneplanens arealdel (2016). Se bildet nedenfor. Rundt gården ligger det også en hensynssone for bevaring av kulturmiljø (H570) og en hensynssone for friluftsliv (H530). Disse hensynssonene skal videreføres. I tillegg er det en reguleringsplan nordvest for gårdstunet som består av 8 hyttetomter og campingplassen, som er nevnt i avsnittet ovenfor.

Beskrivelse av endringen

Som følge av endringen, ble gårdstunet lagt til som LNFR2 i planen og campingplassen endret til fritids- og turistformål (FTU). Elva Plura ble inntegnet med eget formål (BSV) og det ble lagt til en faresone for flom (H320) rundt elva i området. I tillegg ble det lagt til tre bestemmelsesområder, ett over gårdstunet (#5), ett over gjeldende reguleringsplan i området (#3) og ett over det området hvor det tillates et nedgangspunkt til elva i forbindelse med dykking (#7). Kartet nedenfor viser endringen av området.

Gårdstunet i LNFR2:

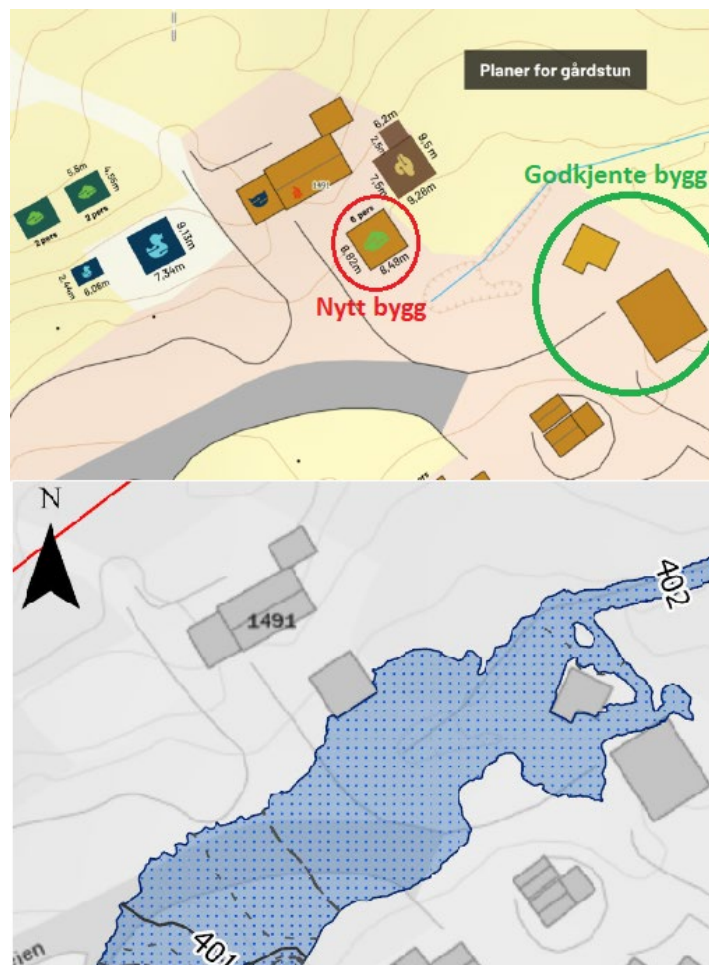
Eksisterende gårdstun legges til i planen med formålet LNFR2. Dette åpner opp for at det kan settes opp 6 bygg i forbindelse med dykkersenteret på gårdstunet, hvorav 4 allerede står der i dag. Disse 4 byggene ble satt opp i forbindelse med en konseptutprøving for å teste om det var marked for et dykkersenter, med støtte fra Innovasjon Norge Landbruk. Selv om byggene står der i dag, skal de behandles som nye tiltak. De 2 resterende byggene som kan settes opp, kan være inntil 25 m² og er planlagt brukt som overnattingshytter.

Ny bebyggelse på gårdstunet, som er tilknyttet dykkersenteret, kan bare plasseres innenfor LNFR2. Utforming og tillatte størrelser på bygningene er beskrevet i bestemmelsene. Bygningene skal ta hensyn til naturen rundt, eksisterende vegetasjon, nærheten til elva og den eksisterende, verneverdige bebyggelsen på gården.

Det tillates etablert andre funksjoner som har tilknytning til driften av dykkersenteret. De ønsker blant annet å endre bruken av den gamle driftsbygningen til å romme et basseng for å sikre helårsdrift av dykkersenteret i tillegg til en sauna, gårdsmuseum og overnatting. Det står mer om planlagt endring og bruk av eksisterende bygg i innspillet fra Plura Valley. Innspillet ligger vedlagt denne planbeskrivelsen.

Bestemmelsesområdet over gårdstunet åpner opp for at det kan etableres inntil 25 overnattingsplasser i tilknytning til dykkersenteret. Inntil 10 av disse overnattingsplassene kan etableres i nye bygg. De resterende overnattingsplassene skal etableres i eksisterende godkjente bygg. Av overnattingsplassene som skal etableres i ny bebyggelse, vil 6 av de 10 plassene etableres i et av de midlertidige byggene som ble satt opp i forbindelse med konseptutprøvingen.

Nye bygg på gårdstunet, som er tilknyttet dykkersenteret, skal plasseres utenfor kartlagt flomsone, unntatt ett bygg. Dette bygget tillates etablert innenfor sonen dersom det gjennomføres avbøtende tiltak i henhold til anbefalinger i TEK 17 §7-2. Dette er i henhold til anbefalinger i flomvurderingen som er lagt ved planbeskrivelsen. Bygget, som tillates innenfor flomsonen, er et av de midlertidige byggene som ble satt opp i forbindelse med konseptutprøvingen. Det er i dag brukt som overnattingshytte med 12 plasser, men planlegges redusert til 6 plasser som følge av denne planendringen. Bygget er vist på kartet nedenfor. På gårdstunet står det to bygg som også havner innenfor flomsonen, men disse er allerede godkjent og skal ikke behandles som en del av denne endringen.

Campingområdet i fritids- og turistformål:

Campingområdet er ikke et nytt formål, men en endring av bestemmelsene for arealet som er regulert til campingområde i gjeldende reguleringsplan. Endringen må ses i sammenheng med at det åpnes for etablering av dykkersenter som tilleggsnæring for gården på Jordbru. Deler av funksjonene som er tilknyttet dykkersenteret kan etableres i dette området avsatt til fritids- og turistformål, mens resten av funksjonene etableres inne på gårdstunet.

I campingområdet, som er avsatt til fritids- og turistformål, tillates det etablert inntil 8 mindre bygg/hytter med funksjoner som sauna, nordlyshytter og overnatting. Disse bygningene har tilknytning til dykkersenteret og kan ikke skilles ut som egne enheter. Det tillates også etablert et nedgangspunkt for prøvedykking som også kan tilrettelegges for bading. En av badstuene kan etableres i tilknytning til dette nedgangspunktet, mens øvrige bygninger må plasseres minimum 20 meter fra elvekanten og utenfor flomsonen.

Nedgangspunkt på sørsiden av elva

Det tillates etablert et nedgangspunkt på sørsiden av elva for dukking i Plura og undervannsgrottene. Dette området er lagt til som bestemmelsesområde #7 i plankartet. Dette er for å kanalisere ferdsele og unngå slitasje på kantvegetasjonen andre steder i området. Nedgangspunktet skal være tilgjengelig for allmennheten. Atkomst til dette skal være gangsti i terrenget fra eksisterende parkeringsplass med trapp ned i vannet fra elvekanten. På grunn av varierende dybde i elva og tilfrysing, kan de ikke nå grotteinngangen fra nedgangspunktet på nordsiden av elva om vinteren.

Virkninger av endringen og konsekvensutredning

Dette endringsforslaget er konsekvensutredet på et overordnet nivå. I tillegg har vi lagt til grunn følgende dokumenter/utredninger på detaljnivå: en skredfarevurdering, en flomvurdering, et geoteknisk notat som vurderer områdestabiliteten, en tiltaksanalyse der 85 datasett er sjekket, og nødvendige vurderinger av flere relevante temaer foretatt av Plura Valley. Disse ligger vedlagt denne planbeskrivelsen.

Skredfarevurderingen konkluderer med at området tilfredsstillende oppfyller kravet til sikkerhet mot skred i sikkerhetsklasse S1 og S2.

I flomvurderingen ble blant annet en sone for 200-årsflom kartlagt og den er lagt til i kommuneplanen som en egen faresone for flom. Gårdstunet er ikke utsatt for flom fra hovedelva Plura. En sidebekk til

Plura er ført i rør under gårdstunet. Dårlig kapasitet på dette røret kan føre til at tre bygg kan bli berørt av en 200-årsflom. Byggene vil trolig ikke bli skadet under en flom, på grunn av liten dybde og lav hastigheten på vannet. Flomproblematikken fra sidebekken kan løses ved at rørene under gårdstunet byttes ut med rør med tilstrekkelig dimensjonering.

Hyttene i området som er avsatt til fritids- og turistformål skal også plasseres utenfor kartlagt flomsone, med unntak av ett bygg (sauna ved vannkanten). Dette bygget havner i en sikkerhetsklasse hvor det kun vil være midlertidig personopphold.

Området rundt Jordbru er registrert som et særlig viktig friluftsområde og veien forbi gården er registrert som viktig tur- og friluftsrute. Veien forbi gården er åpen og tilgjengelig unntatt på vinteren, fordi veieier (Statkraft) ikke holder den vinteråpen. Driften av gården sørger for at veien opp til gården også er åpen på vinteren og dermed er tilgjengelig for allmennheten. Gårdens opparbeidede parkeringsplasser er også ofte brukt som base for hyttefolk, friluftsfolk og jegere. Planene for området legger ikke hindrer for allmenhetens tilgang og bruk av området.

De planlagte hyttene/saunaene, med unntak av én sauna, skal plasseres minst 20 meter fra elvekanten for å ivareta et vegetasjonsbelte langs elva. Dette vegetasjonsbeltet langs elva skal ivareta økologiens funksjoner, motvirke erosjon og tjene som flomsikring. I tillegg vil dette også ivareta friluftslivet for de som ønsker å ta i bruk elvekanten. Saunaen som tillates nærmere elvekanten vil bidra til at dette stedet kan framstå mer privatisert, men det vil fortsatt være mulig for folk å ta seg forbi.

Gården på Jordbru ligger i verneplanen for Rana. Gårdstunet ligger også innenfor en hensynssone for bevaring av kulturmiljø i denne planen. Nye tiltak på gårdstunet skal utformes på en slik måte at det tar hensyn til kulturminnevernet og opplevelsen av gårdsbebyggelsen.

Endringsforslaget vil ikke øke trafikkmengden mye utover dagens situasjon. Det er i dag allerede lagt til rette for dykkeaktivitet i Pluragrotten. Situasjonen for området i dag forutsetter at dykkere må kjøre til og fra området, fordi det ikke er lagt til rette for nok overnattingsplasser i området. Endringsforslaget legger opp til flere overnattingsplasser på stedet, og vil derfor redusere trafikken av dykkere som bruker området jevnlig.

Områdene rundt gården brukes aktivt av reinbeitedistriktet og de er bekymret for at endringen av området vil åpne opp for andre muligheter for turistaktiviteter enn det som er knyttet til dykkersenteret (snøscooterløyper og turløyper o.l.). Dette vil kunne bidra til økt forstyrrelser for reindriften. Reinbeitedistriktet har forstått at Plura Valley ikke har slike planer for området.

Plura Valley og kommunen har i løpet av denne prosessen vært i dialog med reindriften for å komme fram til en løsning de kan akseptere. Denne endringen, samlet for gårdstunet i LNFR2 og campingområdet i fritids- og turistformålet, er en erstatning for det som tas ut av detaljreguleringsplanen i området (plan 5003). Det tas ut hyttetomter i tillegg til dagens regulerte campingplass for 25 caravanplasser med tilhørende spikertelt og servicebygg.

Foreslått løsning er mindre problematisk for reindriften enn dagens situasjon og er mer tilpasset områdets egenart og ressursgrunnlag. Denne endringen fører til en mindre totalbelastning av området og vil bidra til å redusere arealinngrepene oppover i fjellet og heller erstatte dette med at aktiviteten konsentreres innenfor eksisterende gårdstun. Reindriftsinteressene blir bedre ivaretatt og forslaget vil bidra positivt til lokal reiselivsatsning og sikre næringsgrunnlag for videre bosetting på gårdstunet.

Campingområder Ved revisjonen i 2023, ble flere eksisterende og lovlige campingplasser lagt til i planen under formål for fritids- og turistformål. For disse områdene utløses det krav om reguleringsplan ved endring av drift eller vesentlige utvidelser.

Disse områdene er Grønligrotta camping, Røssvoll camping, Krokstrand camping og Yttervik camping.

4.1.3 Råstoffutvinning

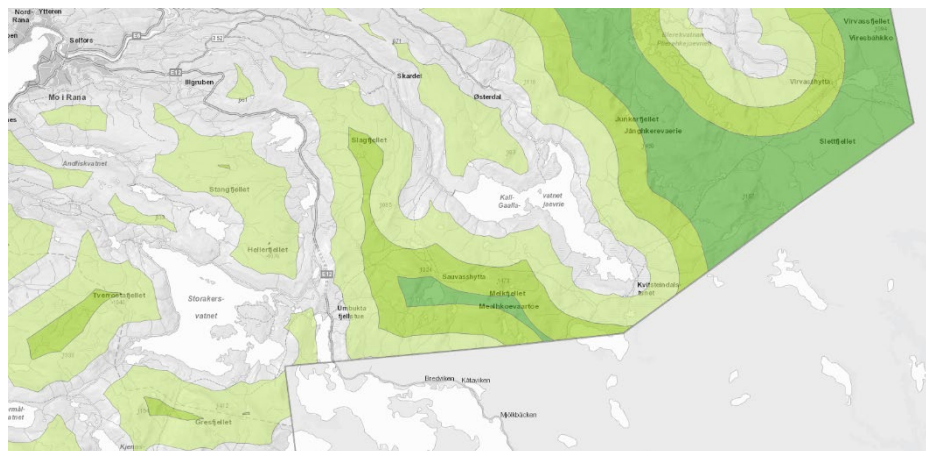
Mineralområder I Rana kommune er det flere områder som ifølge Bergvesenet og NGUs kartlegginger (NGU-rapport 027-2007) er av nasjonal interesse.

Melkfjellet Sibelco Nordic (med samtykke fra grunneier Statskog) ønsker å utvinne Kvarsittforekomst i Melkfjellet (tillatelse til prøveuttak er gitt, men endelig konklusjon om drivverdighet er ikke tatt)

Et av formålene med denne arealplanen er å tilrettelegge for næringsvirksomhet. Selv om et område er utpekt å ha nasjonal verdi,

ligger det et ansvar for å vurdere arealenes egnethet. Gravedrift og dagbrudd vil innebære store naturinngrep. Områdene i Melkfjellet er registrert som villmarkspregede områder (mørkest grønn) og inngrepsfrie naturområder (to lysere grønn-farger).

Utsnitt fra kartet «Inngrepsfrie naturområder i Norge»

Kilde: <http://nordlandsatlas.no/flexviewers/plan/>

Reduksjon av omfanget av inngrepsfrie naturområder og spesielt de villmarkspregede områdene bør unngås. I Melkfjell-området vurderes konfliktpotensialet så høyt at det ikke anbefales at området legges ut for utvinning.

For øvrig er det ikke økonomisk forsvarlig med oppstart i området i dagens marked, ifølge Sibelco Nordic AS som har foretatt prøveundersøkelser i området.

Rana Gruber

Rana Gruber/ Direktoratet for mineralforvaltning har kommet med innspill om at de ønsker utvidelse av Rana Grubers område i Ørtfjell og Ørtfjellmoen.

Her har det vært og er aktivitet som tilsier at disse områdene kan legges ut. For Ørtfjellet er det snakk om en utvidelse nordøstover i et område med stor aktivitet fra før. Utvidelsen er innenfor konsesjonsområdet og er vist i gjeldende plan. Områdene legges ut som byggeområder med plankrav, formål råstoffutvinning. For Rana Grubers arealbruk på Storforshei synliggjøres eksisterende utvinningsområder som område for råstoffutvinning, områder som i gjeldende plan ligger som LNF-2- område. Nye områder og nye tiltak eller driftsformer/ metoder innenfor selskapets konsesjonsområde, vil omfattes av plankrav.

Mineralområder med nasjonal verdi

Andre områder med påvist nasjonal verdi i NGUs rapport; Høgtuva, Sauaksla-Kalvatnet, Mofjellet og Fagervollan ligger inne i Bergvesenets rapport som mineralområder med nasjonal verdi. For disse områdene foreligger det ikke innspill om konkrete utvinningsplaner. Disse legges ikke inn i planforslaget. Områdene innebærer trolig ulike omfang av inngrep avhengig av om det baseres som dagbrudd eller gravedrift.

Konfliktgraden varierer også alt etter om det omfatter store inngrep for veiløsninger/ transport, hvor sårbare områdene vurderes og hvorvidt prosjektene kolliderer med andre interesser (reindrift, friluftsliv, turisme osv.) Gjennom arealplanarbeidet er kommunen gjort kjent med at områdene har nasjonal verdi, men sitter ikke med kunnskaper som er tilstrekkelige for å vurdere om utvinning er tilrådelig eller ikke. Disse områdene anses som tilstrekkelig sikret for eventuell fremtidig utvinning ved at arealene er satt av til LNFR1-fområl (og dermed beskyttet mot andre tiltak).

Eksisterende
massetak/
råstoffutvinning

I kommuneplanrevisjonen i 2016, ble flere eksisterende massetak (råstoffutvinningsområder) av en viss størrelse lagt til som «råstoffutvinning- nåværende».

I Røvassdalen og langs Snefjellåveien/ Altermarkveien, har vi hatt en kritisk gjennomgang av utbredelsen av areal satt av til råstoffutvinning. Begge stedene er arealene kraftig redusert, hovedsakelig på bakgrunn av innspill fra fylkesmannen. Innspillene var begrunnet med flere moment; jordvern, naturmangfold, hensyn til elvekanter/ -delta og mangel på konkrete innspill om behov for uttak av masser.

Arealer som er satt av til råstoffutvinning, men som ikke er tatt i bruk, er vist som «råstoffutvinning- fremtidig».

Grusressurser
Røvassdalen

Store deler av Røvassdalen er registrert som en viktig grusressurs. I kommuneplanen som ble vedtatt i 2004, er hele dette arealet satt av til råstoffutvinning. Fylkesmannen i Nordland ønsket at arealet skulle reduseres betraktelig, både av hensyn til jordvernet og i forhold til biologisk mangfold langs/ ved elvedeltaet.

Rana kommune har hatt én henvendelse med ønske om å kunne ta ut grus i fremtiden. Dette området er av en viss størrelse (gnr/ bnr 103/1), og blir satt av til «råstoffutvinning- fremtidig». Dette blir det eneste arealet som er igjen av det kjempestore arealet (store deler av Røvassdalen), som i gjeldende plan var satt av til råstoffutvinning.

Øvrige områder anses å være tilstrekkelig sikret for eventuell fremtidig utvinning ved at arealene er satt av til LNFR1-fområl (og dermed beskyttet mot andre tiltak).

To eksisterende grustak hvor det har vært kontinuerlig drift, settes av til som «råstoffutvinning- nåværende» (gnr/ bnr 104/2 og 104/1).

For øvrig tilbakeføres et tidligere grustak til LNFR1 (gnr/ bnr 104/1, ved kroksjø).

Nakkan, Altermark

Gjeldende reguleringsplan for området legger føringer for eventuell fremtidig mineralutvinning i området.

4.1.4 Forretninger

Arealplanen skal legge til rette for næringsvirksomhet utenfor sentrale deler av kommunen og forsøke å styrke bygdesentrene.

Utskarpen – nytt senter for forretnings- virksomhet	Privat reguleringsplanforslag for butikk, kafé og møtelokaler er vedtatt. Ved rulleringen av kommuneplanen i 2016 ble dette området endret fra LNF-1 til framtidig område for forretning, tjenesteyting m.v. og legges inn som hensynssone der reguleringsplan fortsatt skal gjelde.
Røssvoll - mulig nytt område for butikk	Et område vis à vis kirka på Røssvoll legges ut til kombinert formål forretning/ bolig. Det er ikke ønskelig å videreutvikle dagens butikkområde, da dette området er utsatt for flom og isgang. Det er viktig å understreke at det ikke kreves at butikken skal flyttes, men at det legges til rette for en mulig flytting.

4.1.5 Andre større anlegg

Område for snøscooter- opplæring	Statsforvalteren har vedtatt forskrift om område for obligatorisk opplæring av beltemotorsykel (snøskuter) på Storforshei. Forskriften trådte i kraft 1. mars 2010. Opplæringsområdet er synliggjort i arealkartet som andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg. I ettertid er det stilt spørsmål ved egnethet til området, men inntil nytt vedtak er gjort forblir arealet/ formålet slik i kommuneplanen.
--	--

4.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Gjeldende arealkart angir veiareal, tunneler, fjernveier (europavei og riksveier), hovedvei (fylkesveier og kommunale veier), gang- og sykkelvei, jernbane og høyspentlinje.

I all hovedsak videreføres gjeldende arealplans bestemmelser og retningslinjer. Revidert KA viderefører også retningslinjer fra gjeldende plan for avkjørselpolitikk. Planen vil operere med 4 streghetskategorier:

- 1) meget streng holdning vil gjelde fjernveier (E6, E12 og FV 810)
- 2) streng holdning vil gjelde fjernvei FV 17
- 3) mindre streng holdning vil gjelde noen fylkesveier, bl.a deler av FV 7372 (Skonseng)
- 4) lite streng holdning vil gjelde øvrige fylkesveier (med unntak av FV 7372) og kommunale veier

4.2.1 Vei

4.2.2 Bane

Jernbane   Innspill fra Bane NOR signaliserer behov for å sikre jernbanens behov for oppgradering og modernisering samt at sikkerheten ved planoverganger sikres og forbedres. I arealplanen synliggjøres jernbanen og stasjonsområdene som hensynssone i arealkartet (§ 11-8 b) Sone med særlig krav til infrastruktur). Til denne knyttes en bestemmelse med et generelt 30-metersforbud regnet fra sporets midtlinje. Her tillates ikke oppført bygninger eller andre installasjoner, eller at det foretas utgravinger eller oppfyllinger. Det tas også med retningslinjer om planfri kryssing ved utlegging av nye områder som kan føre til økt trafikk over eksisterende planoverganger. I tillegg angis også retningslinje om inngjerding for å unngå ulovlig kryssing av sporet.

I revisjonen i 2023 ble to arealer endret til arealformålet bane etter innspill fra Bane NOR. Områdene er ved Nerdal og ved polarsirkelsenteret. Formålet samsvarer med gjeldende detaljreguleringsplaner og faktisk bruk av områdene.

4.2.3 Lufthavn

Ny flyplass - Polarsirkelen lufthavn   Rana kommune har vedtatt egen Kommunedelplan for Polarsirkelen lufthavn som angir framtidig bruk av området. Denne planen ble innlemmet i denne kommuneplanen ved forrige revisjon i 2016. Vedtatt reguleringsplan (3063, Mo i Rana lufthavn Polarsirkelen), skal fortsatt gjelde i tillegg til de nye vedtatte reguleringsplanene 3086, 3087, 3088 og 3089 for områdene rundt flyplassen. Se for øvrig også under pkt 5.1.1: hensynsoner for støy og høydebegrensinger.

Dagens lufthavn- Røssvoll   Gjeldende reguleringsplan nr. 5009 Mo i Rana lufthavn- Røssvoll, skal fortsatt gjelde så lenge lufthavnen er i drift.

4.2.4 Gang- og sykkelveier

Gang- og sykkelveinett   Gjeldende plan ligger inne med oversikter over eksisterende og planlagte gang- og sykkelveier. Målet er bedre trafiksikkerhet for myke trafikanter og å stimulere til økt bruk av sykkel inn mot sentrumsområdene. Et sammenhengende gang- og sykkelveinett vil bidra til dette. Nye strekninger som legges inn er Førneset- Mo, Røssvoll- Åenget og Alteren-Båsmo. I tillegg markeres behov for forlengelse av gang- og sykkelveien i Utskarpen vestover til Sjona kirke og østover til kirkegården.

Gang- og sykkelvei fra Gruben til den nye flyplassen er vedtatt og vil bli bygd.

4.2.5 Snøscooter- kjøring

Snøscooter-kjøring generelt Scooterkjøring (fornøyelseskjøring) behandles gjennom en egen plan. Denne er under behandling. Inntil videre legges ingen av disse løypene inn i kommuneplan for Rana. Eventuelle vedtatt løyper kan legges inn ved neste fullstendige rullering av denne kommuneplanen.

Fiskeløyper Rana kommune har vedtatt to fiskeløyper der snøscooter tillates etter visse regler. Oversikt finnes på kommunens hjemmeside. Denne revisjonen vil synliggjøre løypene i arealkartet. Dette gjelder strekningene Umskardet – Fisklausvatnet og Andfjellet – Virvassdammen.

4.2.6 Kollektivtransport

Kommunedelplan for kollektivtrafikk Kommunedelplan for kollektivtrafikk er en lokal forankring av Nordland fylkeskommunes sin bussdrift i Mo i Rana. Denne planen er basert på bussomleggingen i Bodø (2012) og nasjonale føringer. Rutene går igjennom sentrum og binder sammen bydelene. Det er bare to bussruter i Mo. Bussene har en kjøreplan med avgang på faste minuttall.

4.3 Grønnstruktur

Friområder «Grønnstruktur- friområder» er sammenhengende grøntdrag, grønne lunger, turveier og områder for lek og rekreasjon som skal ivaretas og ideelt styrkes. Friområder bør ha en viss bredde (minimum 100 meter) og en viss størrelse.

Viktige naturtyper I grønnstrukturformålet ligger også naturområder- viktige naturtyper. Alle områder som er registrert som nasjonalt viktige i Miljødirektoratets naturbase, ble i 2016 lagt inn i plankartet som «naturområde- viktige naturtyper». Formålene ved de ulike naturtypene varierer, se tabell under.

Det finnes også regionalt og lokalt viktige naturtyper, men disse områdene er ikke lagt inn i kommuneplanen som egne formål. Disse områdene er likevel viktige og må tas hensyn til i planleggingen, men vi valgt å kun ta de nasjonalt viktige områdene i plankartet med tanke på kartets lesbarhet.

Oversikt over svært viktige naturtyper som er lagt inn i planen ved revisjonen i 2016: (Det finnes også svært viktige naturtyper som er vist som båndlagte områder; naturresservat, nasjonalpark osv.)		
1. Åga - Skamdalen		
Videreføres	Hesjeholmen	Avsatt til blått område i gjeldende KA
3. Gruben - Umbukta		
Videreføres	Bakkahaugen nord (ved ny flypass)	Bekkekløft og bergvegg
Videreføres	Tverrvassgården	Slåttemark, artsrik veikant (2 områder)
Videreføres	Skukken (sør for Grunnvatnet)	Kalkrike områder i fjellet
5. Røssvoll – Skonseng – Plurdalen		
Videreføres	Reinforshei	Andre viktige forekomster
Videreføres	Kjelen	Slåttemark
Videreføres	Solfjellet (kjelen)	Naturbeitemark
Videreføres	Heggli (Skonsengalmlia)	Slåttemark
Videreføres	Krystallgrotta	Grotte/gruve
Videreføres	Jordbrugrotta – Sprutforsområdet	Grotte/gruve
Videreføres	Djupvassskardet	Naturbeitemark
Videreføres	Røvassågas utløp i Langvatn	Deltaområde
6. Storforshei – Dunderlandsdalen – Grønfjelldalen		
Videreføres	Gammebekken (Dunderlandsdalen)	Gammel barskog
Videreføres	Ørtfjellmoen	Kalkskog
Videreføres	Almlia	Gammel barskog
Videreføres	Messingåga nedre del	Bergkløft og bergvegg
Videreføres	Negelen	Gammel boreal lauvskog
Videreføres	Tørrbekken	Andre vikitge forekomster
Videreføres	Krokstrand vest	Rikmyr
Videreføres	Dunderforsen (Grønfjelldalen)	Fossesprøytsone
Videreføres	Kvanndalen	Slåttemark

Videreføres	Tespa	Bekkekløft og bergvegg delvis i NP
Videreføres	Bredek	Slåttemark (2 omr)
Videreføres	Storklumpen	Kalkrike områder i fjellet
Videreføres	Langberget (Virvassdalen)	Kalkskog
Videreføres	Blerekelva nord og sør	Kalkskog (to omr)
Videreføres	Daumannselva sør	Kalkskog
Videreføres	Beveråga-Steintjønna	Naturbeitemark
7. Langvassgenda - Røvassdalen		
Videreføres	Ravnåga	Bekkekløft og bergvegg
Videreføres	Ravnå	Andre
Videreføres	Rausandaksta Stilleldalen	Naturbeitemark
Videreføres	Ravnlia vest	Andre
Videreføres	Vakkerlia	Rik edelløvsog
Videreføres	Austerdalsvatnets vestsida	Stor elverør
8. Alteren - Bustnes		
Videreføres	Åforsen, Altermark	Kystgranskog
Videreføres	Busteråga	Kystgranskog
9. Straumen - Sjona		
Videreføres	Straumfors	Gammel barskog
Videreføres	Børrestøllia Utskarpen	Rik edellauvsog

Lokal kartlegging av viktige naturtyper

Rana kommune har kartlagt viktige naturtyper. Denne kartleggingen er et viktig grep i arealplanleggingen (Se: "Biologisk mangfold i Rana kommune, Miljøfaglig Utredning Rapport 2012")

Vi står overfor to hovedutfordringer:

- Å bidra til at arealressursene disponeres på en slik måte at det biologiske mangfoldet sikres.
- Å sikre et representativt utsnitt av norsk natur ved fredning som nasjonalparker, naturreservater o.l.

Noen av disse områdene som ble kartlagt i 2012, er lagt inn som viktig naturtype i plankartet.

4.4 Forsvaret

Forsvaret har ingen installasjoner som det er aktuelt å vise i kommunens arealplan.

4.5 Landbruk-, natur- og friluftsområder samt reindrift (LNFR)

LNFR1	<p>Formålet omfatter areal som hovedsakelig skal brukes til landbruksproduksjon, skogbruk og reindrift og/ eller som skal forbli naturområder/ områder med spesiell betydning for friluftslivet (LNFR-områder).</p> <p>Størsteparten av Rana kommune er avsatt til LNFR-områder. Det vil si ubebygde områder (skog, fjell, nasjonalparker o.l.) som i vesentlig grad er ubebygde eller bare bebygde i forbindelse med stedbunden næring.</p> <p>LNFR1 tilsvarer plan- og bygningslovens § 11-7, pkt. 5a.</p>
Spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse LNFR2	<p>Plan og bygningslovens § 11-7 punkt 5b tillater spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse og annen bebyggelse som ikke anses som del av landbruk eller reindrift. Omfang og lokalisering må angis nærmere i kommuneplanen (jf. Pbl § 11-11, nr. 2). Søknader om tiltak i disse områdene behandles gjennom enkeltvis søknader eller reguleringsplan. Dette kan også omfatte etablering av småkraftverk der det ikke stilles krav om konsesjonsbehandling (mini- og mikrokraftverk).</p> <p>For småkraftverk; viser til «Regional plan om små vannkraftverk i Nordland» som ble vedtatt av fylkestinget i februar 2012.</p> <p>Både til LNFR1 og LNFR2 gjelder det egne bestemmelser og retningslinjer.</p>
Jordvern	<p>Skillet mellom LNFR1 og –2 er den del av kommunens differensierte jordvernpolitikk, der LNFR1- områder er undergitt en strengere forvaltning. Verdifull landbruksjord kan være under press i en slik grad at det trengs ytterligere beskyttelse. For Røssvoll- Skonseng er det i kartdelen vist et område som hensynsone for landbruk fordi området er under spesielt press.</p>
Reindrift	<p>«R» (i LNFR) angir at det med grunnlag i reindriften er knyttet reinbeiteinteresser til LNFR-områdene. Angivelsen har i seg selv ingen rettslige virkninger, men gir et riktigere bilde av arealbruken. For mer detaljerte opplysninger om spesielt viktige areal for reindriften, vises til egne kart på Statsforvalteren sine nettsider.</p>

Samisk historie

Samene i Ranaområdet har en lang historie. Mennesker fra ulike kulturer har møttes og levd sammen i Ranaområdet lenge før statene Norge og Sverige ble til. I norrøn tid vet vi at samer og nordmenn holdt til her i området. Langs E6 over Saltfjellet ligger samiske boplasser som også er eldre enn dette. På nordsiden av Ranfjorden har man funnet samiske gjenstander som peker tilbake til middelalderen. Ennå på 1700-tallet levde joiken i ytre deler av Ranfjorden.

Fra 1700-tallet og fram til i dag har mye skjedd. Dessverre har ikke samisk kultur hatt enkle levekår. Offentlige myndigheter har i perioder hatt som mål å få bort den samiske kulturen.

På 1700-tallet utgjorde den samiske befolkningen opp mot 10 % av totalen. Den samiske bosettingen lå ved fjordene, langs vassdraga, ved vannene og i fjellet, og det var typiske jordbrukssamfunn (inkl. reindrift).

På 1800-tallet var den samiske befolkningen i tilbakegang, men det bodde fortsatt mange samer ved Gressvatnet, Akersvatnet og Virvatnet. Reindrifta var ei viktig næringsform, men fremdeles var den samiske befolkningen knytta til andre næringer, blant annet var samene ettertrakta gjetere i det norske bondesamfunnet.

På 1900 og 2000-tallet har den samiske befolkningen først og fremst blitt knytta til reindrift. I dag er Rana kommune en del av tre reinbeitedistrikt som også strekker seg inn i andre kommuner; Hestmannen/ Strandtindene, Ildgruben og Saltfjellet.

Dette betyr at Rana kommune er den del av områdene til 12 sitjeandeler med opp mot 6000 rein. *Kilde: Ranas samiske historie*

4.5.1 Spredt bolig, fritids og næringsbebyggelse m. v (naust)

LNFR2

Innenfor noen LNFR-områder tillates spredt bolig- og/ eller fritidsbebyggelse gjennom behandling av enkeltvis søknader, såkalte LNFR2-områder.

Bebyggelsens omfang og lokalisering for spredt bolig- og/ eller fritidsbebyggelse er angitt i tabellen på neste side. LNFR2-områdene er også vist på arealplankartet.

LNFR1 tilsvarer plan- og bygningslovens § 11-7, pkt. 5b.

Plassering og omfang

Grensene for LNFR2, hvor det kan bygges spredt bolig- og/eller fritidsbebyggelse er justert i revisjonen i 2023. Området i Grønnfjelldalen er redusert sør for Grønfjellsåga til å imøtekomme ønsker fra Ildgruben reinbeitedistrikt. I tillegg har vi lagt til seks nye områder som omfatter eksisterende hyttebebyggelse. Disse er ved Reinfjellia-Raudvatnet, Raudvatnet-Tverrvatnet, Nevertjønnlia,

Kallvatnet-Medtibekken, Kallvatnet-Kåtabekken og Litlumlia. Her åpner vi ikke for ny bebyggelse.

Lista med områder og antall mulige fradelinger er gjennomgått. Noen steder finnes ingen flere tomter å fradele, og vi mener ikke det er ønskelig å fradele flere eiendommer, og da står tallet 0.

For Grønfjelldalen er det lagt til flere boligtomter. Dette er avklart med Ildgruben reinbeitedistrikt.

Øvrige områder har flere tomter igjen, og etterspørselen er ikke så stor, og man har derfor valgt å ikke legge til flere tomter i den kommende planperioden.

Tabellen under viser plassering og omfang av tillatt spredt bebyggelse. Nye områder er markert med fet skrift:

Nr.	OMRÅDE	Tillatt ny bolig-bebyggelse	Tillatt ny fritids-bebyggelse	Naust
101	Dalsgrenddalen	0		
301	Ildgruben	4		
302	Villen-Fagerdal	0		
303	Reinfjellia -Raudvatnet	0	0	0
304	Raudvatnet-Tverrvatnet	0	0	0
305	Nevertjønnlia	0	0	0
501	Skonseng NSB-område	3		
502	Skonseng idrettsplass	2		
503	Skonseng Leirbekkhei	0		
504	Skonseng Reinforsen	1		
505	Plurdalen	5	2	
506	Kallvatnet -Medtibekken	0	0	0
507	Kallvatnet - Kåtabekken	0	0	0
508	Jordbru	Det tillates 6 nye bygg tilknyttet dykkersenteret		
601	Grønfjelldalen	6	5	
602	Grønfjelldalen langs vei til Stubbforsmoen	2		
603	Storvoll	3		
604	Andfjell- Elvmøthei	2	3	

605	Litlumlia	0	0	0
701	Langvatnet	0		
702	Ramnåga	1		
703	Langvassgrenda	3	0	
704	Bjørnå-, Svartis-, Røvassdalen	2	2	
801	Alteren	4		
802	Tjuvhaugen, Alteren	0	0	
803	Ågtjønna		0	
804	Bustnes		2	
901	Straumen, Indre Eidbuktatjønna		0	
902	Eidbukta		0	
903	Leirfallmoen, Straumen	3		
904	Tybekk		0	
905	Nordgård		0	
906	Holmelva nord		1	
907	Holmelva vest		0	
908	Brattlandsveien		2	
909	Brattland		2	
910	Steinhaug		1	
911	Sjoneidveien	5		
912	Myklebostad-Stiauren	3		
913	Hauknes-Fuglstad		0	
914	Nordsjona		0	
915	Helgå (øvre)		0	
916	Helgå (nedre)			3
917	Tortenvika			3

Naust ved sjøen

Denne planen åpner for naustbygging langs sjøen i to områder (Helgå og Tortenvika) som framgår av tabellen under pkt. 5.3.2 i kommuneplanens bestemmelser. For egne bestemmelser som gjelder for naust, se pkt. 2.2 i kommuneplanens bestemmelser.

Vi har lagt til bestemmelser for naust om at naust bare kan oppføres i tilknytning til ny eller eksisterende bolig og/ eller fritidsbebyggelse. Dette gjøres for å forhindre at naust blir brukt til noe annet enn det som det er tiltenkt.

Naust ved vann og vassdrag

For vann og vassdrag signaliserer denne planen en strengere holdning for naustbygging enn for sjøarealene. Av hensyn til natur og landskap, men også av hensyn til reindrift i enkelte områder, ønsker vi en forsiktig tilnærming. De store hytteområdene ved Rauvatnet og Tverrvatnet bevares som LNFR1 område. Hytteområdene ligger i et område som legges ut som hensynssone for reindriften, noe som krever forsiktighet ved nye tiltak.

De fleste større hytteområdene ligger i regulerte hyttefelt. Dette gjelder Umbukta, Kallvatnet og Akersvatnet, Langvatnet og Svanåvatnet.

Reguleringsplanene for Umbukta, Kallvatnet og Akersvatnet åpner for bygging av naust, og ved rulleringen i 2016 var det fortsatt ledig kapasitet. Den begrensede rulleringen i 2023 åpner ikke for å legge inn nye tiltak.

Av denne grunn, men også fordi denne planen søker å skjerme naturen i de viktigste hytte- og utfartsområdene, legges det opp til en restriktiv holdning til bygging av naust ved vann og vassdrag..

Flytebrygger i ferskvann

Denne planen har en restriktiv holdning til tiltak i 100-metersbeltet i tråd med forvaltningsplan for Vannområde Ranfjorden. Utviklingen av friluftslivet med større båter, større motorer og mer fart, er ikke udelte positiv. Uønska virkninger for fugle- og dyrelivet, mer støy og forurensing, gjør at det er behov for å bremse utviklingen. Tiltak i strandsonen kan også virke privatiserende. Planen legger derfor opp til et generelt forbud mot flytebrygger i ferskvann.

4.6 Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsoner

Arealformålet brukes for å planlegge både sjøarealene, overgangen mellom sjø og land og de sjønære arealene. Med tilhørende strandsoner menes områdene innover på land så langt arealbruken står i direkte sammenheng med sjøen og arealbruken der. Arealformålet underdeles i områder for ferdsel, farleder, småbåthavn, fiske, akvakultur, drikkevann, natur- og friluftsområder.

Næringsvirksomhet vil ikke direkte omfattes av de restriktive signalene for naust, kai, flytebrygger eller ferdsel. Tiltak med næringsformål vil behandles etter §§ 11-7 og 11-11 etter behandling av enkeltvis søknader eller reguleringsplan. Det samme gjelder

tilrettelegging i strandsonen for funksjonshemmede eller bevegelseshemmede. Større kaianlegg og lignende vil kreve reguleringsplan.

4.6.1 Ferdsel, farleder, fiske, natur- og friluftsområder

Ferdsel og farleder Gjeldende plankart markerer viktige ferdselsområder i fjord. I det nye kartet vil farled for skipstrafikken bli skilt ut som egen visning i tråd med fiskerimyndigheters kartverk.
Se: <https://open-data-fiskeridirektoratet-fiskeridir.hub.arcgis.com/>
Kartet vil også vise havner og småbåthavner.

Fiske Fiskeridirektoratet har innspilt ønske om å avklare fiskerinæringens arealinteresser. Direktoratet har eget kartverk med registreringer av kjente rekefelter, gyteområder, låssettingsplasser, akvakulturlokaliteter m.v. Det henvises til samme nettsted som ovenfor.
Arealplanen vil synliggjøre fiskeriinteressene på to måter. Underformålet fiske er satt av for tre områder: Utskarpen, Ranfjorden (ved Utskarpen) og Ranfjorden (mellom Straumen og Bustnes). Dette er områder kystdirektoratet betegner som fiskeområder, herunder gytefelt, rekefelt, landnotområder og låssettingsområder. Andre områder er videreført som naturområder i sjø fra gjeldende plan.

Naturområder i sjø Naturområder i sjø er områder som er viktige områder for sjøfugl og er delvis overlappende med viktige fiskeområder. Som i gjeldende plan synliggjøres disse områdene i kartdelen som naturområder *i sjø*. Disse områdene vil være flerbruksområder der både ferdsel, fritidsaktiviteter (fritidsfiske) og kommersielt fiskeri vil måtte eksistere side om side. Men gjennom bestemmelser til arealformålene vil aktivitetene reguleres og områdene forsøkt beskyttet.

4.6.2 Akvakultur

Oppdrettsanlegg Akvakulturnæringens interesser er i gjeldende plan synliggjort med eget symbol. Av akvakultur i sjø har vi ett område som ligger i Sjona. Dette videreføres, men lokaliseringen justeres noe ettersom anleggene er plassert lenger inn i fjorden enn den opprinnelige lokalisering. I gjeldende plan er det kun i Sjona at akvakultur har vært ansett som aktuelt. Ranfjorden har vært ansett uaktuelt for oppdrett av flere grunner. Fjorden har status som nasjonal laksefjord. Dermed har det vært uaktuelt med oppdrett av anadrome fiskeslag (laks, sjøørret og sjørøye) for å verne den ville laksestammen. Dette synet videreføres i denne planen.

Oppdrett, indre Ranfjord	Den andre årsaken til at akvakulturnæringen ikke har fått tilgang til arealene i Ranfjorden, er graden av forurensing i de indre delene. Fra Bustnes og innover er det fortsatt kostholdsråd for skjell. Det er derfor ikke tilrådelig med oppdrett av noen art i indre del av fjorden. Men det er tenkbart at det fra Bustnes og vestover fins egnede områder for oppdrett av ikke-anadrome arter (torsk, kveite, skjell osv.). Ettersom kommunen ikke selv har tilstrekkelig kunnskap om dette, må fagmyndighetene (Fiskeridirektoratet) samspille med kommunen for ev. å finne aktuell lokalisering.
--------------------------	---

4.6.3 Drikkevann

Oversikt vannverk	Innenfor kommuneplanens arealdel for Rana finnes totalt 17 søknadspliktige vannverk, grunnvannsbrønner og oppkomme:
-------------------	---

- Mo vannverk (Andfiskvatnet, reserve til Mo vannverk)
- Mo Industripark vannverk
- Dalselv vannverk
- Sør-Sjona/ Utskarpen vannverk (tre stk grunnvannsbrønner)
- Storforshei vannverk
- Røssvoll kommunale vannverk (grunnvannsbrønn)
- Røssvoll vannverk (grunnvannsbrønn)
- Skonseng vasslag (to stk grunnvannsbrønner)
- Altermark vannverk (oppkomme)
- Sletten- Lillealter vannverk (oppkomme)
- Rølielva vannverk (grunnvannsbrønn)
- Grønfjelldal skole (grunnvannsbrønn)
- Storvoll skole (grunnvannsbrønn)
- Yttervik camping
- Krokstrand vannverk (oppkomme)
- Umbukta fjellstue vannverk

Akersvatnet/ Mo vannverk: hoved- drikkevannskilde for Mo i Rana	<p>Akersvatnet som drikkevannskilde har et enormt stort nedslagsfelt som også omfatter store, eksisterende hytteområder i Akersvatnet, Tverrvatnet og Kallvatnet. Innenfor nedslagsfeltet er det også reindriftsaktivitet.</p> <p>Hytter, fritids-/ friluftaktivitet og reindriftsnæringa innebærer risiko for forurensing. Men dagens situasjon er funnet akseptabel. Mattilsynet har signalisert at dagens situasjon ikke skal forverres. De ønsker at området forblir liggende som LNFR1-område. I revisjonen i 2023 er flere hytteområder lagt til som LNFR2. Innenfor disse områdene tillates det ikke flere hytter og naust. Bestemmelsene for nedslagsfeltene er derimot innskjerpet og strengere enn før. Dermed vurderer vi at hensynet fortsatt er ivaretatt. Hytteområdene i Kallvatnet og Akersvatnet er regulert for formålet, og tiltak skal fortsatt gjøres i tråd med disse planene som fortsatt skal gjelde.</p>
--	---

Akersvatnet/ Mogressfjellet/ Kallvatnet	Reguleringsplanene ved Mogressfjellet og Kallvatnet skal fortsatt gjelde. I tillegg må det tas hensyn til at områdene ligger innenfor hensynssone for nedbørsfelt til drikkevann.
---	---

5. Hensynsoner

Hensynsonene legges dels som hensynssoner i plankartet og dels som link til tematiske kartbaser. Av hensyn til lesbarheten av arealplankartet, velger vi elektroniske linker til allerede eksisterende sikrings-, støy- eller faresonekart, kart over viktige områder for reindriften, båndlagte områder (naturvern områder) og viktige områder for friluftsliv. For noen områder er det utarbeidet egne kart i forbindelse med revisjonen. Dette gjelder viktige områder for reindriftssoner og nedbørsfelt for drikkevann. Til hensynsonene er det gitt egne bestemmelser (se planens del 2).

5.1 Sikrings-, støy- og faresoner etter PBL § 11-8 a)

Sikringssone for nedbørsfelt inntakskilde	Rundt/ ved alle vannverk er det lagt inn hensynssoner som viser nedslagsfeltet til vannverket. Disse områdene er endret ved revisjonen i 2023. Et nytt nedbørsfelt er lagt over området ved Tverrvatnet og østover mot Junkerfjellet. Innenfor disse områdene skal det vises spesielt varsomhet ved nye bygge- og anleggstiltak, rehabilitering/ ombygging og evt. fortetting. Det tillates ikke bygninger, anlegg eller virksomhet som kan skade drikkevannskvaliteten eller gi fare for akutt forurensing. Bestemmelsene opplyser nå tiltak som er forbudt innenfor området.
Sikringssone for vann og bekker med direkte overføring til inntakskilde	Ved revisjonen gjort i 2023 har vi lagt til nye sikringssoner for vann og bekker med direkte overføring til inntakskilde for drikkevann. Innenfor disse sonene er det ikke tillatt med tiltak som kan forurense eller skade drikkevannskvaliteten.
Sikringssone for brønnområde	Rundt brønnområdene gjelder en sone med en radius på 30 meter rundt brønnen. Sonen skal kun benyttes til aktivitet knyttet til driften av vannverket. Dette lagt til ved revisjonen i 2023.
Sårbare innstrømningsområder for brønnområde	En sone rundt brønnområdene er lagt til som sikringssone for sårbare innstrømningsområder. Der det ikke er tillatt med tiltak som kan forurense eller forringe vannkvaliteten. Bestemmelsene lister opp tiltak som er forbudt innenfor sonen.

Ytre verneområde for brønnområde

Det er lagt til en sikringssone / nedslagsfelt for brønnområde ved revisjonen i 2023. Bestemmelsene lister opp tiltak som er forbudt innenfor sonen.

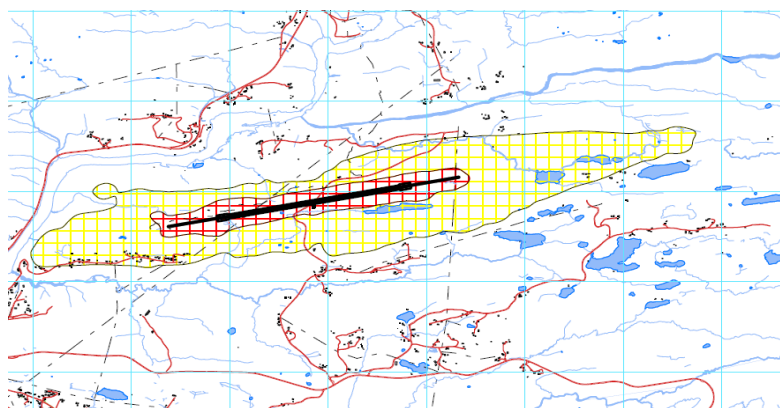
Sikringssone for vanninntak for drikkevannskilde

Innenfor et gitt areal/ et område i hensiktsmessig avstand fra inntaksområdene på vannverkene er det satt av en hensynssone. Innenfor disse området tillates ikke:

- motorferdsel uten særskilt tillatelse fra kommunen
- tilrettelegging for oppholdssted for beitedyr
- etablering og eller utvidelse av bebyggelse og anlegg
- bading i vann, bekker og elver. Dette gjelder også for hunder og andre husdyr

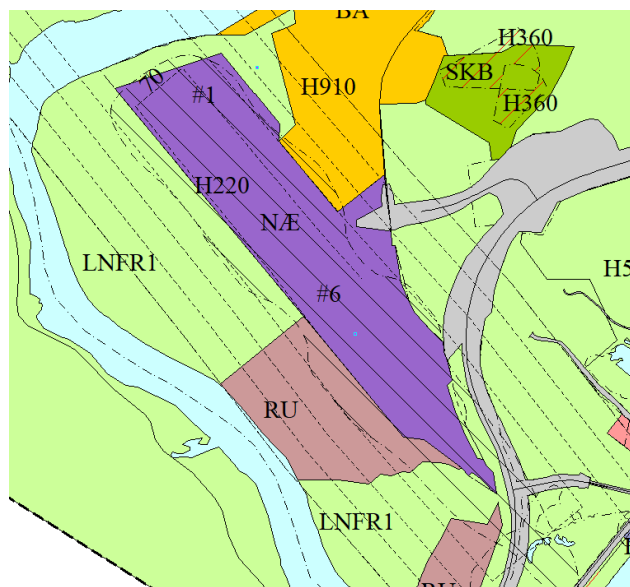
Støysoner Røssvoll og ny flyplass Hauan

Støysonekart rundt både eksisterende flyplass på Røssvoll og ny flyplass på Hauan synliggjøres i arealplanen. Sintef har utført beregninger etter 4 ulike scenarioer. Når det gjelder Hauan inntas det i KA det mest omfattende scenarioet (største tenkte flyplass/størst antatt trafikk)

Gul og rød støysone, Hauan

Gul støysone= H220

Rød støysone vises ikke i reg.planen, men det er kun innenfor rullebanen.

Sonene legges inn som støybetinget restriksjonsområde, og det tas inn bestemmelser tilknyttet arealutnyttelse innenfor støysonene og stilles krav til reguleringsplan for all utbygging av støyømfintlige bebyggelse innenfor rød og gul sone.

Rød sone

Rød sone, nærmest støykilden, angir et område som ikke er egnet til støyfølsomme bruksformål, og etablering av ny støyfølsom bebyggelse skal unngås.

Gul sone

Gul sone er en vurderingssone, hvor støyfølsom bebyggelse kan oppføres dersom avbøtende tiltak gir tilfredsstillende støyforhold.

Høyderestriksjoner for Mo i Rana lufthavn - Røssvoll

Rundt lufthavnen på Røssvoll ligger det en høyderestriksjonsone (H130). I tillegg vises restriksjonene knyttet til innflyvningssonene som regulerte kotehøyder. Maks tillatt byggehøyde må ikke overstige høyderestriksjonene i plankartet og som vist i kartet i vedlegg til planbeskrivelsen

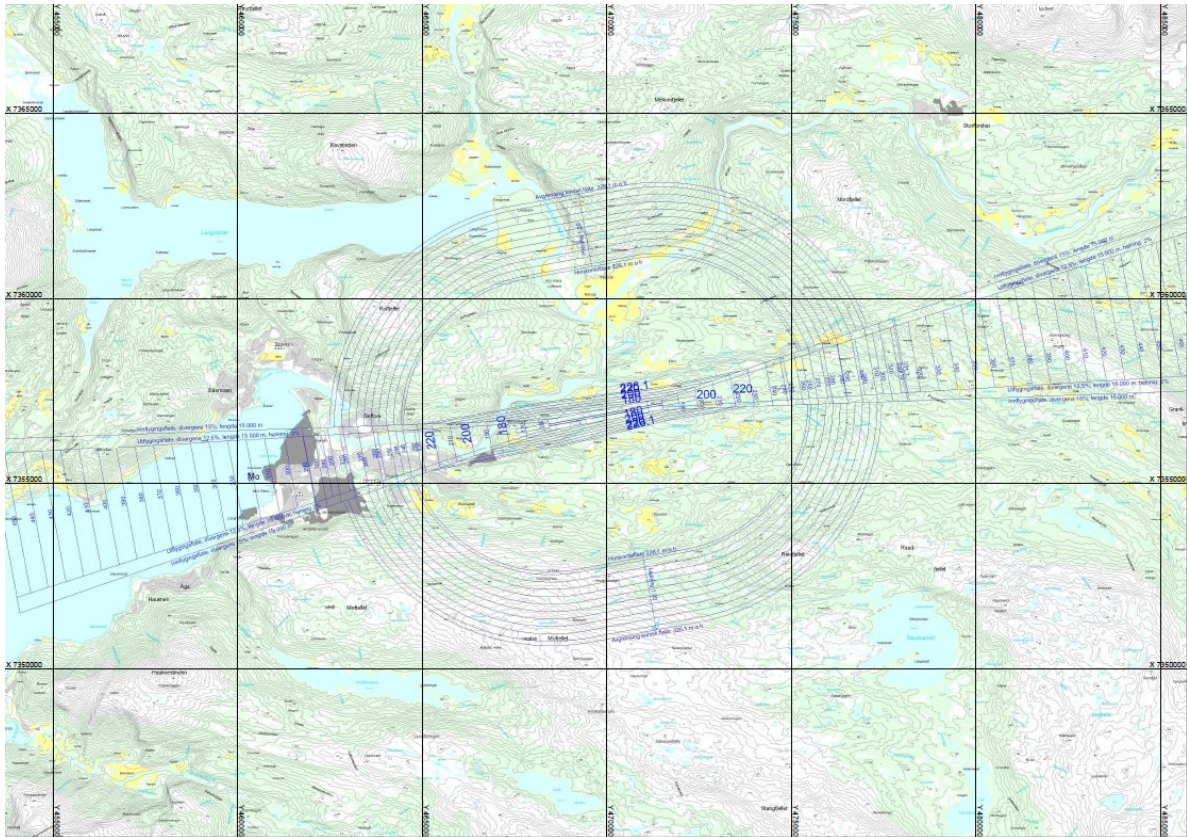
Alle nye bygge- og anleggstiltak innenfor hensynssonen skal sendes på høring til luftfartsmyndighetene.

Høyderestriksjoner for ny lufthavn - Fagerlia

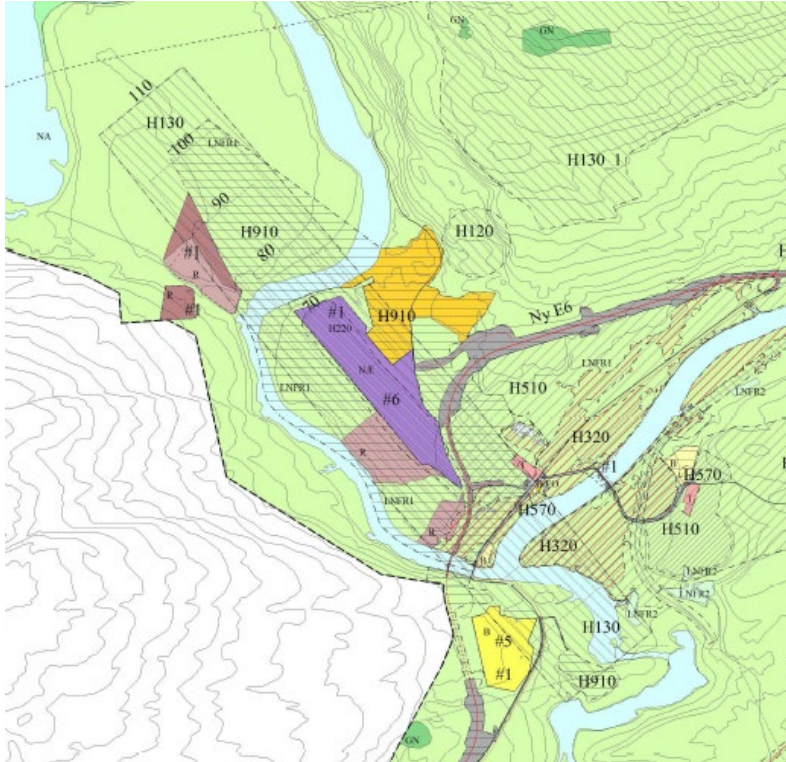
Som et ytterligere tillegg, settes av som hensynssone etter § 11-8 a) Sikrings-, støy- og faresone, et område som angir begrensinger i høyder for nye tiltak. Av hensyn til flytrafikksikkerhet, ønskes færrest mulige hindringer i ulike avstandssoner fra flyplassen. Tiltak som overstiger angitte høyder innenfor en hinderflate, må unngås. Innenfor sektorene eksisterer det allerede forekomster som punkterer hinderflatens

makshøyder, men nye tiltak forsøkes forhindret gjennom disse høydebegrensingene.

Vi har «friskmeldt» alle områdene hvor hinderflatene ligger over terreng, mens der hinderflatene skjærer i terrenget er det lagt inn hensynssoner H130_1.

Høydebegrensninger, ny flyplass, Hauan

Innflyngningssoner, Mo i Rana lufthavn, Røssvoll

Støysoner E6 Statens vegvesen har laget støykart i tråd med retningslinje for støy i arealplanlegging, T-1442. Disse kartene viser rød sone der støynivået gjør området uegnet til støyfølsomme bruksformål som boliger, fritidsboliger, skoler, barnehager osv. Gul sone er en vurderingssone hvor støyfølsom bebyggelse kan oppføres dersom avbøtende tiltak gjør det tilrådelig. Se for øvrig vegvesenets egne temakart for støy.

Utover støysonkart for flyplassene og E6, har ikke kommunen egne kart. For det øvrige veinettet anses behovet for slike kart lite ettersom trafikk tettheten vurderes som relativt lav. Generelt vil kommunen forebygge uønsket støy ved å ta inn bestemmelser og retningslinjer til KA som bygger på retningslinjene i T-1442

Faresoner NVEs opplysninger lagt ut på NVE atlas over følgende faretema synliggjøres:

- Kvikkleire
- Flom
- Høyspentledninger

NVEs opplysninger er ikke fullt ut dekkende for alle farer. Blant annet gjelder det kvikkleirefare. Ved mistanke om dette, vil det stilles krav om kvikkleireutredning i reguleringsplaner. Heller ikke for strålefare (radon) har kommunen tilstrekkelige opplysninger.

Nye flomsoner kartlagt av NVE i 2021 ved Nevermoen og Nevernes er lagt til i kommuneplanen ved siste revisjon. Innenfor disse sonene er det ikke tillatt å etablere ny bebyggelse lavere enn nivået for en 200-årsflom. Tiltak på eksisterende bebyggelse kan tillates innenfor rammen av TEK17 §7-2 femte ledd og §7-3 tredje ledd. Det tillates ikke bruksendring eller etablering av rom for varig opphold i kjeller/underetasje.

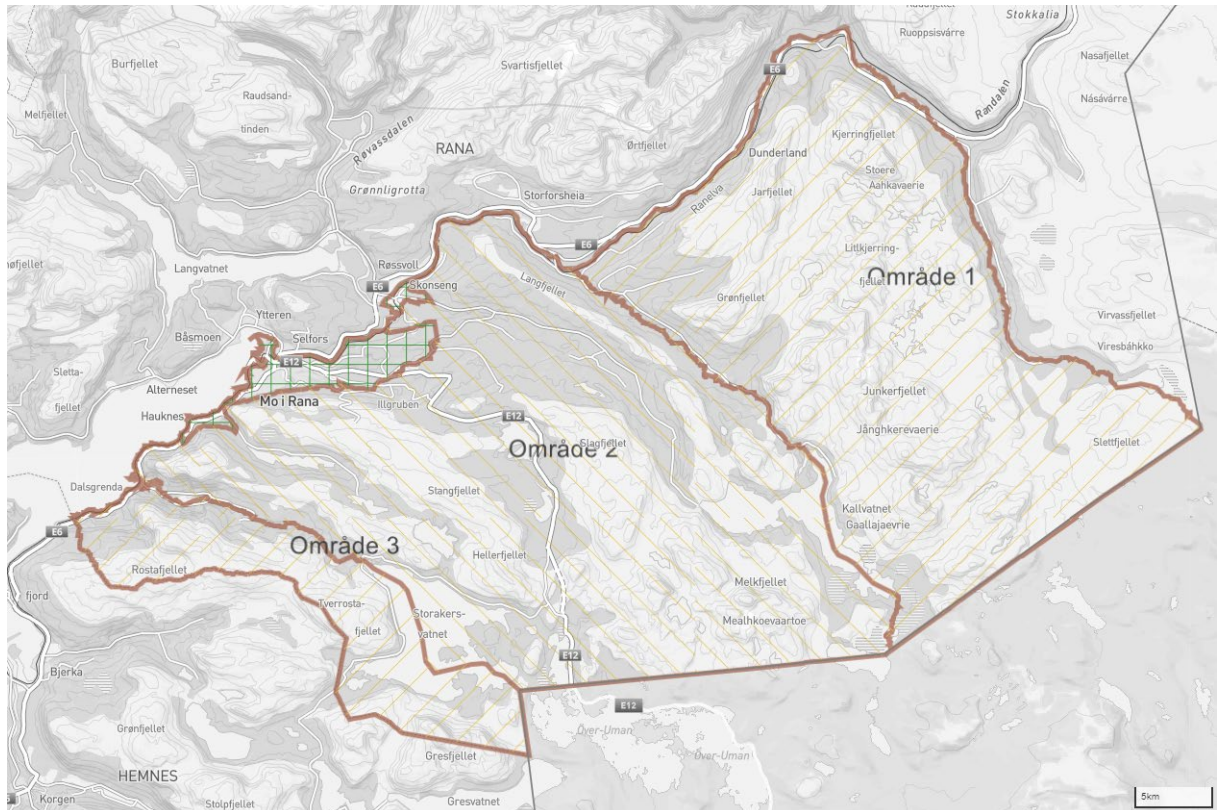
Det er også lagt til flere fareområder ved eksisterende skytebaner. Innenfor disse sonene skal unødig ferdsel unngås. Og det tillates kun bygge- og anleggstiltak i forbindelse med skytebanen innenfor dette fareområdet.

5.2 Sone med særlige hensyn etter PBL § 11-8 c)

Landbruk Differensiert jordvern vises ved at kjerneområdene for landbruk vises som hensynssone.

Reindrift

I revisjonen av kommuneplanen i 2023 har vi lagt til tre nye hensynssoner for reindrift. Sonene er lagt til i planen som tre ulike hensynssoner for med retningslinjer om tillatt og ikke tillat bruk innenfor sonene (se bilde nedenfor). Sonene har retningslinjer, ikke bestemmelser. Dette er fordi det ikke er hjemmel i plan- og bygningsloven til å legge bestemmelser til hensynssoner med særlig hensyn til reindrift. Enkelte hensyn i retningslinjene blir likevel sikret som generelle bestemmelser for alle eller for noen arealformål innenfor planen.

Spesielt viktige områder for reindriften legges ut som en link til Norge digitalt der ulike temakart forefinnes (konvensjonsområder, høst-, vinter-, vår- og sommerbeiter, trekkleier osv). I arealkartet legges områder rundt reindriftnettene i Tverrvatnet og i Utskarpen som hensynssone for reindrift (H 520)

Friluftsliv

I samarbeid med Polarsirkelen friluftsråd har Rana kommune lagt ut turoversikter med merkede turstier, turløyper, toppturner, fiskemuligheter, sykkelturner, turhytter, vinterturforslag og vandringer i natur- og kulturlandskap. Svært viktige friluftsområder legges som hensynssoner, merket H 530.

Bevaring
kulturmiljø

Bygg og konstruksjoner som inngår i «Verneplan for Rana» og som ligger i uregulert område er synliggjort i plankartet med hensynssone. Dette for å gjøre leseren av plankartet mer oppmerksom på disse verdiene, og deres plassering. Dette gjelder 18 verneobjekter:

1. Tverrvassgården (29/1-51)
2. Fjellgårder i Stormdalen (147/17)
3. Jordbru (43/1)
4. Bjellåneset (77/1)
5. Storvollen (71/2)
6. Gammelbutikken på Jektstrand, Sørsjona (185/4-13)
7. Umbukta fjellstue (147/2-143)
8. Årestue, Brennbergli (165/1)
9. Butikken på Storforshei (87/230)
10. Båtskott på Sør-Dunderland (68/1)
11. Bolna stasjon med vokterboliger (147/8)
12. Anna Rebekka Hofstads (Svarta Bjørns) barndomshjem, Bygdemuseet i Utskarpen (174/57)
13. Festningsanlegg Stiauren/ Koven, Sørsjona (184/3)
14. Steinbru i Utskarpen, Røli bru
15. Steinbru Altermarkveien, Grøvabrua
16. Lennsmannssteinen, Røssvoll
17. Hengebru på Eiterå
18. Jernbanebru i Dunderlandsdalen

5.3 Sone for båndlegging § 11-8 d)

Båndlagte
områder

Dette gjelder for nasjonalparken Saltfjellet-Svartisen, naturreservater (Kvannlia-Sølvjodalen, Lian, Fisktjønna, Blakkådalen, Tiurhaugen, Solhaug og Hammernesflåget), Glomådeltaet landskapsvernområde og de vernede vassdragene (Flostrandvassdraget, Helgåvassdraget, Straumenvassdraget og Glomåga).

I revisjonen i 2023 ble det gjort følgende endringer:

- endret elvestrengene Tespa og Bjellåga, Glomdalen og områder ved Austerdalsvatnet til båndlagt nasjonalpark (Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark)
- endret område ved Blakkådalen naturreservat til båndlagt naturreservat. Det er blitt utvidet nordover langs Blakkinga
- endret Storlia naturreservat til nasjonalpark
- fjernet båndleggingssonen for vindkraftanlegg på Sjonfjellet. Denne båndleggingen er tidsbegrenset til 4 år og det er ikke blitt søkt om forlengelse. Vi tar det ut fordi det, etter plan- og bygningsloven, ikke er anledning til å båndlegge området på nytt med samme formål. Denne tolkningen er avklart med departementet og Statsforvalteren.

Kraftledninger Kraftledninger i sentral- og regionalnettet vises i denne planen som hensynssoner etter § 11-8 bokstav d som båndlagt sone etter særlov, formål energioverføring.

5.4 Sone hvor gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde

Arealplaner som opprettholdes

Arealplaner vedtatt etter 2016 som fortsatt skal gjelde er:

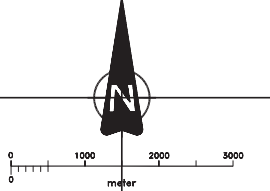
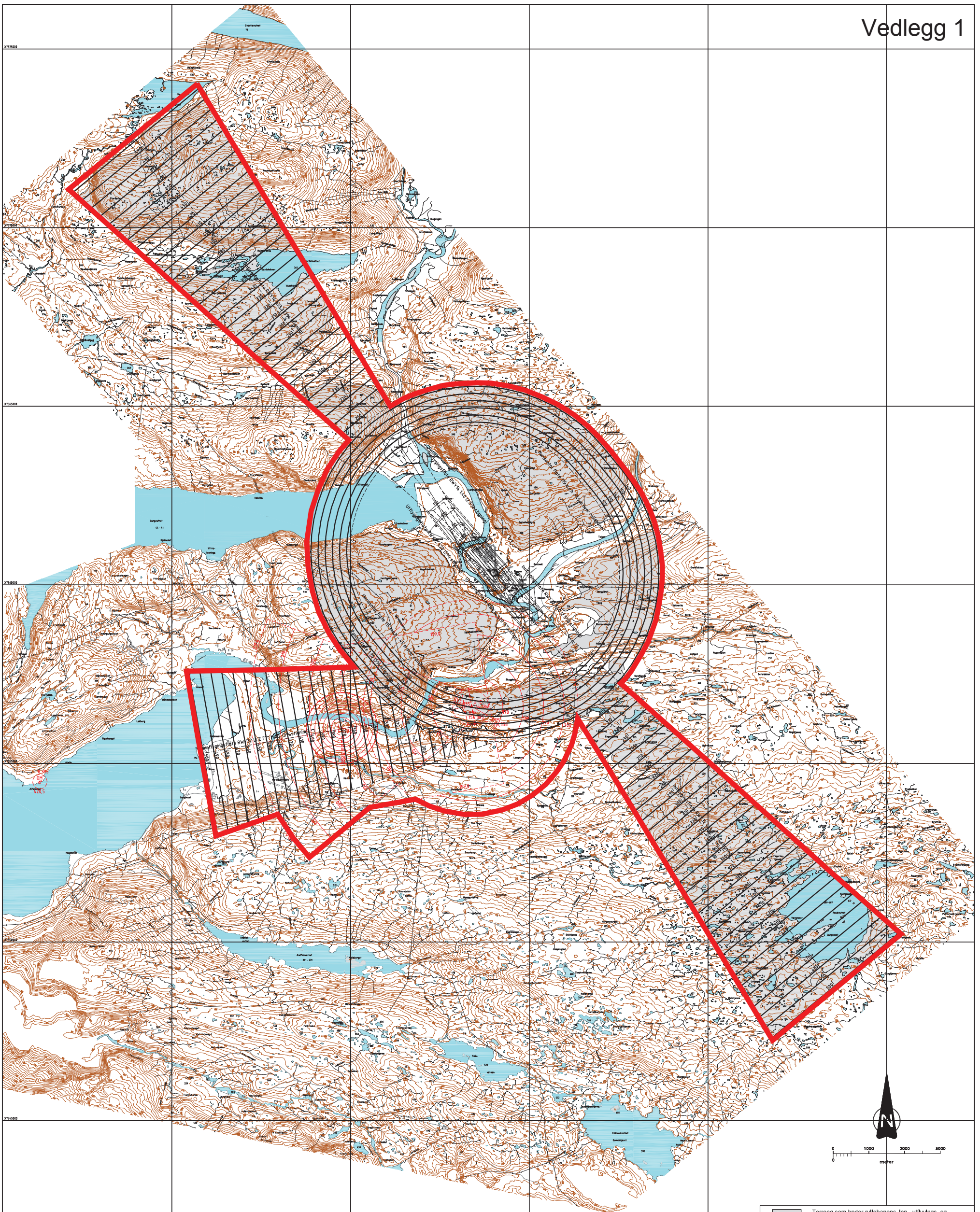
- plan 1036 - detaljregulering for E6 Yttervika - Skamdalen
- plan 2169 - detaljregulering for Fageråsen hoppanlegg
- plan 3086 - detaljregulering for endret g/s langs E12
- plan 3087 - detaljregulering for atkomstvei til ny lufthavn
- plan 3088 - detaljregulering for skråningsutslag sør lufthavn
- plan 3089 - detaljregulering for skråningsutslag nord lufthavn
- plan 5016 - detaljregulering for E6 Fallhei – Sandhei - revidert
- plan 5017 - detaljregulering for Langvassheia grustak
- plan 6028 - detaljregulering for Ørtfjellmoen - utvidelse
- plan 6030 - detaljregulering for E6 Illhøllia - Tjæraskardet
- plan 6031 - detaljregulering for E6 Strandjord - Messingslett
- plan 6032 - detaljregulering for Messingslett - Raufjellforsen
- plan 6033 - detaljregulering for E6 Raufjellforsen - Krokstrand
- plan 6034 - detaljregulering for Krokstrand - Bolna
- plan 6037 - detaljregulering for Nevernes bru
- plan 8071 - detaljregulering for g/s FV12 Gamle nesnaveien
- plan 8076 - detaljregulering for tidligere Alteren skole

Kommunedelplaner som er tatt inn i kommuneplanen

I revisjonen fra 2016, ble disse delplanene innarbeidet i denne planen:

- Kommunedelplan for Utskarpen, sist revidert 20.6.2006
- Kommunedelplan for Straumen, sist revidert 20.06.2006
- Kommunedelplan for Polarsirkelen lufthavn

Del av kommunedelplan for Mo og omegn (2014) ble tatt med i kommuneplanen ved revisjonen i 2023.

- Terrang som bryter rullebanens, Inn-, utflyngs- og strålingsfater.
- m.o.h. Kote for maksimal byggehøyde i rullebanens, Inn-, utflyngs- og strålingsfater.
- m.o.h. Kote for maksimal byggehøyde i navigasjonsinstrumentenes restriksjonsområder, (ekv. 10m)

Produsert for å tilfredstille BSL-E og AWOG / PT-BRA

DIMENSJONERENDE ELEMENT

Rullebaneklassifisering:		
BANE ID.	REF.KODE	VISUELLINSTRUMENT
RWY14	1C	Presisjonsinnflyging kat. I
RWY32	1C	Presisjonsinnflyging kat. I

Banedistanser:				
BANE ID.	TORA	ASDA	TODA	LDA
RWY14	799	799	799	799
RWY32	799	799	799	799

Kartgrunnlag N1/NS/NE50
Koordinatsystem Euref UTM sone 33

 Avnor Hovedkontor Postboks 150, 2061 Gardsmyren	Produsent: Avnor ved TF
Mo i Rana lufthavn, Røssvoll	Målestokk: 150 000
	Dato: 18.10.2005

Restriksjonsplan
Byggestrøkskart

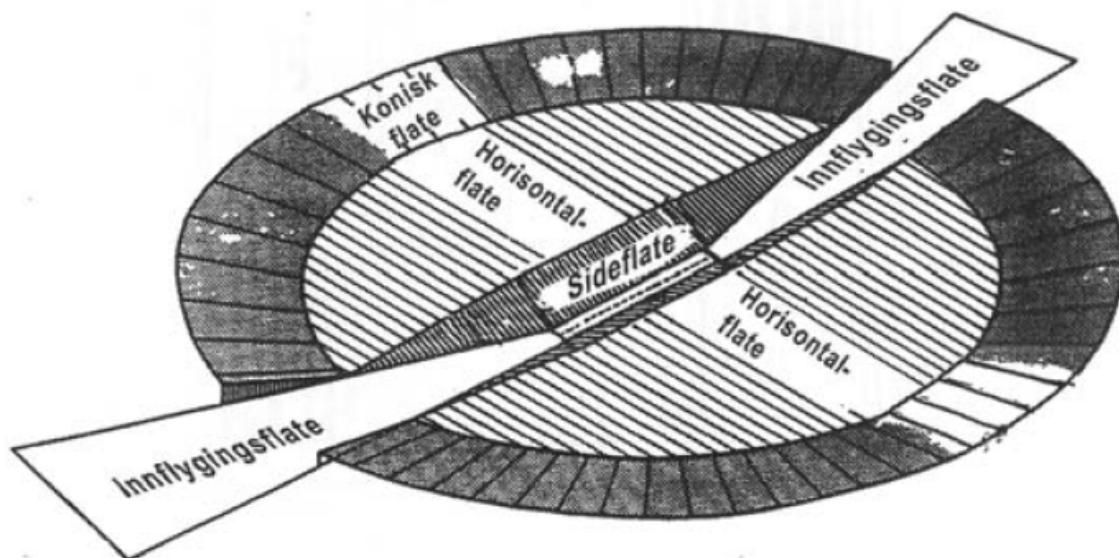
Tegning nr.
ENRA-P-10

Normal saksgang i forhold til utsjekk mot hinderflatene rundt rullebanen i restriksjonsplanen fra Avinor, tegning ENRA-P-10 datert 18.10.2005, jf. § 10-1 i Forskrift om utforming av store flyplasser, BSL E 3-2:

Lov om luftfart stiller som krav at det for drift av flyplasser skal foreligge en konsesjon og en teknisk/operativ godkjenning. Som en del av godkjenningsvilkårene forutsettes det at det utarbeides en restriksjonsplan med fastsettelse av hinderflater i medhold av § 10-1 i Forskrift om utforming av store flyplasser, BSL E 3-2. Fastsatte hinderflater skal være et redskap for å definere hvilke objekter på og rundt flyplassen som er å anse som hinder. Hinderflatene består blant annet av utflygingsflater, innflygingsflater, indre innflygingsflater, horisontalflate, sideflater, indre sideflater og konisk flate.

Nedenfor følger en prinsippkisse som viser de ulike hinderflatene rundt rullebanen:

Innenfor områder avgrenset av høyderestriksjoner rundt rullebanen i medhold av Forskrift om utforming av store flyplasser, BSL E 3-2, kapittel 10 og 11, gjelder de høyderestriksjoner som er angitt med sorte streksymbol på restriksjonsplanen for Mo i Rana lufthavn Røssvoll, tegning ENRA-P-10 datert 18.10.2005. Disse høyderestriksjonene skal sikre hinderfrihet under inn- og utflygning. Avgrensningen av områder underlagt de aktuelle høyderestriksjonene, avmerkes som hensynssone på arealdelen til kommuneplanen. Det er byggeforbud for tiltak som penetrerer/skjærer gjennom hinderflatene som er definert i overnevnte restriksjonsplan.

Kommunen skal først kontrollere om et omsøkt tiltak er under eller over hinderflatene rundt rullebanen. Dersom tiltaket penetrerer/skjærer gjennom hinderflatene i restriksjonsplanen, er det i strid med høyderestriksjonene etter BSL E 3-2, kapittel 10, og derved underlagt dispensasjonsbehandling:

- En søknad om dispensasjon må rettes til Avinor, Postboks 150, 2061 Gardermoen.
- Avinor vil forelegge saken for Luftfartstilsynet som har dispensasjonsmyndighet i medhold av BSL E 3-2, § 18-2.
- Luftfartstilsynet foretar endelig behandling av dispensasjonssøknaden. Utbygger må dekke Luftfartstilsynets saksbehandlingsgebyr.
- Luftfartstilsynet kan i forbindelse med dispensasjonsbehandling forlange at utbygger bekoster en risikoanalyse for tiltaket, utført av firma som har nødvendig kompetanse på området.

Normal saksgang i forhold til utsjekk mot byggerestriksjonsflatene rundt flynavigasjonsanleggene i byggerestriksjonskart (BRA-kart) fra Avinor, tegning ENRA-P-10 datert 18.10.2005, jf. § 6 i Forskrift om kommunikasjons-, navigasjons- og overvåkingstjeneste (BSL G 6-1):

Innenfor områder avgrenset av høyderestriksjoner rundt flynavigasjonsanlegg (NAV-anlegg), gjelder de høyderestriksjoner som er angitt med røde streksymbol på BRA-kartet for Mo i Rana lufthavn Røssvoll, tegning ENRA-P-10 datert 18.10.2005. Disse høyderestriksjonene skal sikre NAV-anleggene nødvendig funksjonsdyktighet. Avgrensningen av områder underlagt aktuelle høyderestriksjoner for hvert enkelt NAV-anlegg, avmerkes som hensynssone på arealdelen til kommuneplanen.

Saksbehandling ved byggesøknad innenfor byggerestriksjonsflatene (BRA-flatene) til flynavigasjonsanleggene, er som følger:

- Kommunen skal i første omgang kun kontrollere at BRA-flatene ikke brytes. Dette sikrer at det ikke blir unødvendig mye saksbehandling i forbindelse med den første vurderingen.
- Dersom bygget eller konstruksjonen ikke bryter BRA-flatene danner dette et grunnlag for at bygget kan tillates oppført med hensyn til kravene som gjelder NAV-anlegg for lufthavnen.
- Dersom bygget eller konstruksjonen bryter BRA-flatene skal en fagspesialist foreta en radioteknisk analyse av forholdet. Saken sendes inn til Avinor Flysikring, Postboks 150, 2061 Gardermoen, for gjennomgang av fagspesialist. Utbygger må dekke kostnadene ved den radiotekniske analysen.
- Dersom analysen viser at den radiotekniske virkningen er under en, på forhånd klart definert akseptabel grense, er dette et grunnlag for at bygget kan tillates oppført med hensyn til kravene som gjelder NAV-anlegg for lufthavnen.
- Dersom analysen viser at den radiotekniske virkningen overskrider den akseptable grensen, kan bygget ikke anbefales oppført i den foreslåtte posisjonen.
- Avslaget skal begrunnes av Avinor Flysikring, og det bør medfølge et forslag til endringer som vil kunne bringe virkningen under de akseptable grenser.

Nedenfor vises flytskjema ved byggesøknad for tiltak innenfor BRA-flatene til flynavigasjonsanleggene:

